

REHA FOR THE BLIND IN POLAND
WIELKIE SPOTKANIE NIEWIDOMYCH,
SŁABOWIDZĄCYCH I ICH BLISKICH

ŚWIAT DOTYKU, DŹWIĘKU
I MAGNIGRAFIKI

XVII edycja Konferencji w 20. rocznicę jej inauguracji
i 20-lecie UKSW

pod hasłem

Edukacja i okulistyka
przywracające nadzieję

21 – 23.10. 2019 r.

Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

Centrum Nauki Kopernik w Warszawie

pod honorowym Patronatem Małżonki Prezydenta RP
Agaty Kornhauser-Dudy

Warszawa 2019

Patronat medialny:

Współorganizatorzy:

Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

Samorząd Województwa Mazowieckiego

Biuro Pomocy i Projektów Społecznych Urzędu m.st. Warszawy

The Center for the Blind in Israel

Zespół Pedagogiki Specjalnej przy Komitecie Nauk Pedagogicznych PAN

Fundacja Challenge Europe

20-lecie
UNIwersYTETU KARDYNAŁA
STEFANA WYSZYŃSKIEGO
W WARSZAWIE

Projekt „Wielkie Spotkanie Niewidomych, Słabowidzących i Wszystkich Niepełnosprawnych – REHA FOR THE BLIND® IN POLAND 2019” jest współfinansowany ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i środków własnych Fundacji Szansa dla Niewidomych

Państwowy Fundusz
Rehabilitacji Osób
Niepełnosprawnych

Konferencja jest współfinansowana ze środków Samorządu Województwa Mazowieckiego – Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej

Konferencja jest współfinansowana ze środków miasta stołecznego Warszawy

Komitet Honorowy Konferencji

Krzysztof Michałkiewicz – Sekretarz Stanu, Pełnomocnik Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych

Ks. Prof. dr hab. Stanisław Dziekoński – Rektor Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

Małgorzata Wypych – Poseł RP, Przewodnicząca Zespołu Parlamentarnego ds. Osób z Niepełnosprawnościami Narządu Wzroku

Adam Struzik – Marszałek Województwa Mazowieckiego

Dariusz Piontkowski – Minister Edukacji Narodowej

Władysław Gołąb – Honorowy Prezes Towarzystwa nad Ociemniałymi w Laskach

Donata Kończyk – Pełnomocnik Prezydenta m.st. Warszawy ds. dostępności

Dr Fredric K. Schroeder – Prezydent World Blind Union (USA)

Nati Bialistok-Cohen – Dyrektor Generalny The Center for the Blind in Israel (Izrael)

Dr Nurit Neustadt-Noy – Consultation and Rehabilitation Services for Blind and Visually Impaired Persons (Izrael)

Prof. dr hab. Jadwiga Kuczyńska-Kwapisz – Wydział Nauk Pedagogicznych UKSW

Prof. dr hab. inż. Tadeusz Słomka – Rektor Akademii Górniczo-Hutniczej

Prof. dr hab. Marzenna Zaorska – Przewodnicząca Zespołu Pedagogiki Specjalnej PAN

Prof. dr hab. n. med. Marek Rękas – konsultant krajowy w dziedzinie okulistyki, Wojskowy Instytut Medyczny

Prof. dr hab. n. med. Robert Rejdak – Prezes Stowarzyszenia Chirurgów Okulistów Polskich, Klinika Okulistyki Ogólnej Katedry Okulistyki Uniwersytetu Medycznego w Lublinie

Dr n. med. Agnieszka Kamińska – Wydział Medyczny, UKSW

Dr Maciej Kłopotowski – Rada Patronacka Fundacji, Katedra Konstrukcji Budowlanych i Architektury Politechniki Białostockiej

Jacek Kwapisz – Członek Rady Patronackiej Fundacji Szansa dla Niewidomych

Komitet Organizacyjny Konferencji

Marek Kalbarczyk – Przewodniczący Komitetu, Honorowy Prezes Fundacji Szansa dla Niewidomych

Ks. dr hab. Jan Niewęglowski, prof. UKSW – Dziekan Wydziału Nauk Pedagogicznych UKSW

Prof. dr hab. Jadwiga Kuczyńska-Kwapisz – Wydział Nauk Pedagogicznych UKSW

Dr hab. Marzena Dycht, prof. UKSW – Wydział Nauk Pedagogicznych UKSW

Dr Emilia Śmiechowska-Petrovskij – Wydział Nauk Pedagogicznych UKSW

Dr n. med. Agnieszka Kamińska – UKSW

Dr hab. Agnieszka Regulska – Wydział Studiów nad Rodziną UKSW

Jacek Kwapisz – Wykładowca UKSW

Małgorzata Starzyńska – UKSW

Malwina Wysocka-Dziuba – Prezes Fundacji Szansa dla Niewidomych

Janusz Mirowski – Przewodniczący Rady Patronackiej Fundacji Szansa dla Niewidomych

Tomasz Krzyżański – Fundacja Challenge Europe

Tomasz Jankowski – Fundacja Szansa dla Niewidomych

Komitet naukowy

Dr hab. Anna Fidelus, prof. UKSW – Wydział Nauk Pedagogicznych UKSW

Prof. dr hab. Jadwiga Kuczyńska-Kwapisz – Wydział Nauk Pedagogicznych UKSW

Dr hab. Marzena Dycht, prof. UKSW – Wydział Nauk Pedagogicznych UKSW

Dr Emilia Śmiechowska-Petrovskij – Wydział Nauk Pedagogicznych UKSW

Marek Kalbarczyk – Przewodniczący Komitetu, Honorowy Prezes Fundacji Szansa dla Niewidomych

Dr Jan Omieciński – doktor nauk matematycznych

Marek Tankielun – Politechnika Wrocławska

Część I

Idea Wielkiego Spotkania

Spotkanie, które od lat nazywamy wielkim, jest realizowane przy okazji Międzynarodowej Konferencji REHA FOR THE BLIND IN POLAND. Pierwsza jej edycja miała miejsce w roku 1999, a asumptem do jej zorganizowania było zainicjowanie w Polsce procesu komputeryzacji osób z niepełnosprawnościami wzroku, która wtedy od 10 lat, a teraz już od 30 przynosi wiele rehabilitacyjnego i integracyjnego pożytku, dzięki czemu nowoczesne formy niwelowania skutków niepełnosprawności wzroku stopniowo nabierały rozpędu. Komputeryzacja to nie tylko zastosowanie rozwiązań IT, ale także wszystko, co jest z tym związane, a więc przede wszystkim dostęp do informacji. Realizuje się cel zrównania życiowych szans, możliwość nowoczesnego kształcenia i zatrudnienia. W roku 1999 przypadła dziesiąta rocznica zainicjowania tego procesu. Powstał wtedy pierwszy syntezator mowy mówiący po polsku, a zaraz po nim wiele mówiących urządzeń i programów. Niedługo potem polscy niewidomi dostali w ręce brajlowskie monitory i drukarki, a słabowidzący elektroniczne powiększalniki obrazu.

Na pierwszą edycję Konferencji REHA przybyło około 600 osób, a na towarzyszącą jej wystawę zgłosiło się 8 wystawców. Nie sądziliśmy, że po kilku latach na kolejne edycje przybędzie w ciągu dwóch dni 2500 gości. Gdy tak się stało, konferencję i towarzyszące jej wydarzenia określiliśmy wspólnym mianem „Wielkiego spotkania niewidomych, słabowidzących i ich bliskich”. Najpierw wydawało się, że określenie to jest przesadne, jednak gdy również zaproszeni przez nas goście z zagranicy zaczęli tak je nazywać, przestaliśmy mieć wątpliwości. Przyjeżdżało bowiem do nas wiele osób z całego świata: z Kenii, Kanady, Japonii, Arabii Saudyjskiej, Izraela, USA i całej Europy.

REHA stała się wyjątkową okazją do spotkania jak największej liczby osób. Zapraszamy do nas gości z całego kraju, różnych lokalnych społeczności, miast i wsi, szkół specjalnych i masowych, uczelni, specjalnych zakładów pracy i z otwartego rynku, różnych niepełnosprawnych i sprawnych. Aby znaleźć u nas coś interesującego, rozbudowaliśmy program konferencji tak, aby każdy znalazł coś interesującego dla siebie.

REHA to zarówno sesja merytoryczna z referatami i panelami dyskusyjnymi, wystawa, na której mogą zaprezentować ofertę i swoją działalność producenci, sprzedawcy, organizacje i instytucje, jak i zawody i pokazy sportowe, konkursy wiedzy, atrakcje kulturalne itd. REHA jest transmitowana w Internecie w trzech językach, bo przy takim rozmachu zasługuje na promocję za granicą. Pragniemy zaprezentować nasze środowisko i kraj w jak najlepszym świetle. W naszej opinii wszystko, co polskie, jest wspaniałe – warto, by mogli tego doświadczyć inni. Zainicjowaliśmy więc spotkania międzynarodowe pod hasłem Wschód – Zachód. Skoro żyjemy na granicy dwóch światów – technologicznego, w którym jest tworzone i stosowane oprzyrządowanie niwelujące skutki niepełnosprawności i emocjonalnego, w którym brakuje funduszy na wyposażenie, a niewidomi żyją innymi wartościami (jeśli w ogóle można zastosować tego rodzaju upraszczające określenie), będąc „jedną nogą” w świecie Zachodu, a drugą Wschodu, postanowiliśmy ułatwić kontakt tych dwóch światów. Nie jesteśmy w tym zamyśle jedyni, ale realizujemy to w charakterystyczny dla nas sposób.

Fundacja Szansa dla Niewidomych to organizacja nowego typu, w której tradycja miesza się z nowoczesnością, charakter rodzinny z otwartością dla każdego bez względu na różnice.

REHA od roku 2017 gości w miastach-stolicach wszystkich województw, a tegoroczna konferencja to spotkania merytoryczne i integracyjne, których finałem było spotkanie Centralne w Warszawie. Na każdą konferencję wojewódzką przybywa kilkadziesiąt osób na sesje merytoryczne oraz kilkaset na pikniki integracyjne. Spotkanie w stolicy odbyło się w Centrum Nauki Kopernik i na sławnej uczelni – Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego.

Od kilku lat organizujemy naszą manifestację pod hasłem: „My nie widzimy nic, a Wy – czy widzicie nas?”. Wymaga ona osobnego omówienia, czy wiąże się z jakąś formą protestu? Czy mamy powody do buntu przeciw władzy i warunkom życia w Polsce? Otóż nie. Niewidomi i słabowidzący i owszem – mają na co narzekać i otwarcie to robią, jednak warunki, w jakich żyjemy, są znacząco lepsze niż kiedykolwiek. Władze proponują nowatorskie rozwiązania, mające na celu poprawę życia osób niepełnosprawnych. Mowa m.in. o programie Dostępność Plus. To niebywała szansa na lepsze jutro dla nas. O co więc nam chodzi? O pokazanie się nie tylko władzom, ale przede wszystkim społeczeństwu, które tak mało o nas wie. Gdy niepełnosprawności wzroku nie rozumie pracowniczka urzędu w małym mieście powiatowym, na nic się zdadzą nawet najlepsze programy. A więc zależy nam na:

- opiece nad małymi dziećmi, które utraciły możliwość widzenia oraz nad ich rodzicami, którzy są zaskoczeni ich niepełnosprawnością,
- edukacji z prawdziwego zdarzenia, w której odejdziemy od nowoczesnych haseł nie wypełnionych treścią i uzdrowimy zarówno szkolnictwo specjalne, jak i dofinansujemy edukację włączającą,
- dostępie do uczelni i jak najlepszym wykształceniu,
- oprzyrządowaniu niwelującym skutki niepełnosprawności wzroku,
- wzmocnieniu organizacji OPP, które działają na rzecz naszego środowiska,
- ułatwieniu wdrożeń innowacyjnych rozwiązań, by powstawały w Polsce, a nie jedynie za granicą,
- dostępie do informacji: do książek, podręczników, prasy, wiedzy, Internetu, stron internetowych itd.,
- obecności w mediach, które powinny przedstawiać odbiorcom na czym polega niepełnosprawność wzroku,
- obiektach użyteczności publicznej dostępnych dla wszystkich,
- stosowaniu zasad projektowania uniwersalnego itd.,
- jak najszerszym udostępnieniu najnowszych metod okulistycznych służących poprawieniu widzenia itd.

O Fundacji i naszej misji

Fundacja Szansa dla Niewidomych powstała w roku 1992. Zakładaliśmy ją w gronie przyjaciół – niewidomych i widzących, m.in.: Jacek Kwapisz, Igor Busłowicz, Maciej Łowiecki, Bohdan Juchniewicz, Marek Kalbarczyk. Mielśmy pomagać wszystkim niepełnosprawnym, ale po jakimś czasie zrozumieliśmy, że lepiej jest zająć się tą dziedziną, w której jest się najlepszym ekspertem. Od tego czasu pomagamy niewidomym, słabowidzącym i ich bliskim. Zaczynaliśmy działalność od stworzenia podstaw prawnych. Przez wiele lat w Fundacji nikt nie był zatrudniony – wszyscy byli wolontariuszami. Nie ponosiliśmy żadnych kosztów. Korzystaliśmy z uprzejmości innych, na przykład w kwestii miejsca, w którym działaliśmy. W roku 2006 musiało się to zmienić. Fundacja wykonywała tyle pracy, że już nie można było opierać działalności na wolontariacie. Aktualnie Fundacja zatrudnia ponad 40 osób i dysponuje biurami w każdym województwie.

O co nam chodzi? Nie zajmujemy się edukacją niewidomych, zatrudnieniem, konwencjonalną rehabilitacją, lecz łączymy wszystkie kwestie dotyczące naszej społeczności dla realizacji misji otwierania świata dla niewidomych. Nie, nie chodzi o poszukiwanie jakichś drzwi, które uparcie są dla nas zamknięte, lecz o dotarcie do serc wszystkich obywateli. Chcemy im wyjaśnić, a następnie nauczyć, że nie widzieć nie znaczy zgadzać się na wykluczenie, izolację czy brak akceptacji. W dążeniu do tego celu realizujemy kilkadziesiąt projektów każdego roku. Dla wykonania jak najlepiej naszych zadań pozyskujemy środki finansowe i pomoc wielu ludzi. Fundacja Szansa dla Niewidomych to dzisiaj:

- 17 oddziałów,
- ponad 40 pracowników,
- działalność w kilku sąsiednich krajach,
- kilka cyklicznych konferencji i seminariów z Międzynarodową Konferencją REHA FOR THE BLIND IN POLAND na czele,

- dobra współpraca z mediami, władzami centralnymi i samorządowymi, całym środowiskiem – stowarzyszeniami i fundacjami oraz wybitnymi niewidomymi, słabowidzącymi i widzącymi ekspertami, pracującymi w tej dziedzinie.

Na czym nam najbardziej zależy? Na społecznej empatii. Jest ona niezbędna dla realizacji szerokiego wachlarza celów. Chodzi o jak najszerze otwarcie wszystkich na problemy ludzi niewidomych i słabowidzących. Docelowym efektem tej empatii i tych działań ma być:

- tworzenie dostępnego otoczenia,
- dostosowywanie obiektów użyteczności publicznej tak, aby mogli do nich samodzielnie dotrzeć i w nich się poruszać niewidomi,
- udostępnienie naszemu środowisku wszelkich informacji, stron internetowych,
- zatrudnienie niepełnosprawnych wzroku poprzez tworzenie dla nich nowoczesnych stanowisk pracy,
- dostęp do informacji dzięki wylansowaniu praktyki projektowania uniwersalnego, dotyczącego wszelkich usług i produktów,
- realizacja praw tej grupy obywateli (konwencji ONZ oraz dyrektyw UE).

Fundacja zajmuje się światem dotyku i dźwięku, w którym wzrok jest zastępowany przez inne zmysły, a umożliwiając to niebywałe wynalazki, a więc innowacyjne rozwiązania elektroniczne i informatyczne. Stąd pomysł zorganizowania m.in. takich wydarzeń jak wystawa towarzysząca Konferencji REHA FOR THE BLIND IN POLAND.

Zorganizowanie wydarzenia

Co roku Konferencja rozrasta się i stawia przed nami jako organizatorami coraz większe wymagania. Stanowi prawdziwie trudne wyzwanie. Oto garść informacji o organizacji tego wydarzenia.

Udało się pozyskać fundusze na przyjazd, noclegi i posiłki dla 835 osób z całego kraju. Byli w Warszawie 3 dni i spędzili tu dwie noce. Mieli zapewnione śniadania, obiady, kolacje i drobne poczęstunki: kawę, herbatę, świetne pączki, ciastka i ciasta. Przyjechało do nas ponad 60 osób z zagranicy reprezentujących 15 krajów. W wystawie technologicznej wzięło udział 19 wystawców, a w wystawie działalności na rzecz naszego środowiska 25 organizacji i instytucji.

Nasi beneficjenci przybyli do stolicy autokarami, które mieli do dyspozycji przez cały czas Konferencji. To być może największa zmiana w porównaniu z poprzednimi latami. Dzięki temu nie mieli problemów z dotarciem na poszczególne elementy spotkania. W tym roku trzeba było przemieszczać się na UKSW, które znajduje się na północy miasta i do CNK nieopodal centrum, nie mówiąc o dojeździe do hoteli znajdujących się w różnych miejscach.

Konferencja była relacjonowana internetowo w 3 językach: polskim, angielskim i rosyjskim. Nagrane zostały wszystkie wykłady, panele i warsztaty. Odbyły się dwa koncerty integracyjne „Jesteśmy razem”: Krzesimira Dębskiego z Anną Jurkiszewicz i zespołem oraz Formacja „Tango Para Todos” z udziałem Anny Kwiecień.

W ciągu trzech dni w spotkaniu wzięło udział ponad 3 tysiące osób, co jest nowym rekordem REHA.

Spotkanie Wschód-Zachód

Tak się składa, że żyjemy na granicy dwóch światów – Wschodu i Zachodu. Wielokrotnie w naszej historii miało to zasadnicze znaczenie. Jest tak do dzisiaj. Ujawnia się to również w naszej dziedzinie. To nie przypadek, że właśnie w Warszawie chętnie spotykają się przedstawiciele krajów z obu stron naszego kraju. Jest to realizowane od pierwszej edycji REHA. Po pierwszych edycjach Konferencji odważyliśmy się sformalizować te spotkania. Pierwsze Spotkanie Wschód-Zachód miało miejsce w roku 2011. Było wielkim sukcesem. Przyjechali reprezentanci z tak wielu krajów oraz byli tak poważnymi przedstawicielami swoich środowisk, że mieliśmy prawo być dumni. Zebrani wystosowali odezwę do władz międzynarodowych instytucji i rządów poszczególnych krajów, w której przekazaliśmy nasze oczekiwania w kwestii realizacji konwencji ONZ oraz wyrównywania życiowych szans osób z niepełnosprawnościami.

W związku z 20. rocznicą zainicjowania REHA postanowiliśmy zorganizować kolejne Spotkanie Wschód-Zachód. Po raz kolejny przybyło na nie wielu poważnych gości z krajów, które wymieniamy w dalszej części biuletynu. Również to spotkanie zakończyło się przygotowaniem tekstu wystąpienia do władz. Oto ten tekst w języku polskim. (Oryginał został przygotowany w języku angielskim).

My, niewidomi i słabowidzący mieszkańcy świata, dążymy do pełnego i aktywnego uczestnictwa w naszych społeczeństwach. Dlatego niniejszym wyrażamy nasz niepokój i z troską w obliczu pewnych niefortunnych zjawisk jeszcze istniejących w życiu osób z niepełnosprawnością. Naszym celem jest zwrócenie uwagi władz na całym świecie na następujące wyzwania i problemy, jakimi należy się zająć i je rozwiązać:

- uporczywe istnienie dużych obszarów biedy w krajach rozwijających się, których wynikiem jest utrzymywanie się różnic w standardzie życia obywateli tych krajów w porównaniu z mieszkańcami krajów rozwiniętych;

- niska efektywność działań podejmowanych przez organizacje międzynarodowe, które powinny działać w kierunku poprawy tej sytuacji. Mimo licznych aktów prawnych i dokumentów, które zostały uchwalone, jest jeszcze dużo do zrobienia i to nie jedynie w teorii, lecz przede wszystkim w praktyce;
- zbyt wielka podatność polityk społecznych w różnych krajach na zjawiska kryzysowe w gospodarce, której wynikiem jest marginalizacja potrzeb osób z niepełnosprawnością, w tym osób niewidomych i słabowidzących, w dziedzinie ochrony zdrowia, edukacji i rehabilitacji;
- wzrastająca tendencja do instrumentalnego traktowania pomocy osobom z niepełnosprawnością, w tym osób niewidomych i słabowidzących;
- brak dostępu albo ograniczony dostęp do najnowszych osiągnięć medycyny dla osób obarczonych ryzykiem utraty widzenia;
- nadmiernie rozpowszechnione lekceważenie istotnych potrzeb osób z niepełnosprawnością wzroku w procesie wdrażania najnowocześniejszych rozwiązań, co prowadzi wprost do wykluczenia społecznego.

Reagując na wyżej wspomniane zjawiska, jak również na wiele innych tu niewspomnianych, zalecamy rządowi i organizacjom międzynarodowym wzmocnienie ich determinacji w kierunku podejmowania działań w następujących obszarach:

1. Wdrażanie programów mających na celu poprawę jakości życia osób z niepełnosprawnością, żyjących zarówno w krajach Wschodu, jak i Zachodu;
2. Tworzenie jednakowych możliwości zatrudnienia dla osób z niepełnosprawnością wzroku, żyjących w różnych częściach świata;
3. Podejmowanie określonych działań, które umożliwiają osobom niewidomym i słabowidzącym korzystanie z transportu publicznego oraz łatwe, bezpieczne i samodzielne poruszanie się;
4. Wdrażanie programów i udogodnień umożliwiających osobom niewidomym i słabowidzącym dostęp do najnowszych rozwiązań wykorzystujących technologie asystujące;
5. Podejmowanie określonych działań w celu wdrażania zasad projektowania uniwersalnego we wszystkich aspektach życia;
6. Wdrażanie rozwiązań, które pozwoliłyby osobom niewidomym i słabowidzącym na pełny dostęp do dokumentów na piśmie. Słowo „dostęp” odnosi się tu do zdolności do podpisywania ich prawnie ważnym podpisem, zapoznawania się z ich treścią i modyfikowania ich, gdy jest to potrzebne;
7. Wdrażanie programów wszechstronnej rehabilitacji dla dorosłych niewidomych i słabowidzących starszych wiekiem (obejmującej między innymi konieczne szkolenia, wsparcie mentalne, informowanie ich o ich prawach i obowiązkach itp.);
8. Udostępnianie osobom niewidomym i słabowidzącym wszelkiego rodzaju informacji (dotyczących między innymi sztuki, bezpośredniego otoczenia, krajobrazu, codziennych zadań, zarządzania pieniędzmi itp.) za pomocą takich technik jak oznaczanie dotykowe, audiodeskrypcja, specjalistyczne pomoce i aplikacje, które są dostępne lub mogą być dostępne w przyszłości;
9. Udostępnianie osobom niewidomym i słabowidzącym wszelkich narzędzi i wyposażenia, jakie potrzebują do prowadzenia w pełni samodzielnego życia na równi z widzącymi mieszkańcami świata;
10. Realizowanie wyżej wymienionych celów dla wszystkich niewidomych, bez względu na ich pochodzenie, płeć i przekonania.

Tegoroczne spotkanie było po prostu znakomite. Przeszło najśmielsze nasze oczekiwania. Goście byli dla nas jako organizatorów oraz dla wszystkich naszych beneficjentów bardzo mili. To wspaniałe móc słyszeć od przedstawicieli tylu krajów jak dobrze oceniają Polskę i Polaków. Mówili o wspaniałej naszej gościnności, serdeczności, bezpieczeństwie, a także profesjonalizmie, co trzeba przyznać było zaskakujące. Przecież wiadomo jak to u nas jest, ile mamy w swoim charakterze improwizacji w miejscu niezbędnego uporządkowania. Goście przywieźli Fundacji liczne prezenty – pamiątki ze swoich stron. Każdy kraj miał możliwość wystąpienia i opowiedzenia o sytuacji swojego środowiska niewidomych. Uczestnicy mogli skonfrontować swoje relacje z relacjami innych, często z bardzo odległych miejsc. Jak łatwo zgadnąć, relacje z USA były bardzo odmienne od relacji z Kazachstanu, Egiptu, czy Arabii Saudyjskiej. Spotkanie zakończyło się dyskusją nad zaproponowanym wcześniej tekstem wystąpienia i wniesieniem do niego pewnych modyfikacji i rozwinięć.

Wizyta Fredrica Schroedera, prezydenta Światowej Unii Niewidomych (World Blind Union WBU)

Trudno uwierzyć, ale szef Unii przybył do Polski po raz pierwszy. Czy to rezultat wzmacniania Polski na arenie międzynarodowej, a w szczególności Stanach Zjednoczonych, czy raczej rozwijanie działalności WBU albo aktywności samego Fredrica, tak czy inaczej wizytował nasz kraj i to akurat na zaproszenie naszej organizacji i z okazji Konferencji REHA. To dla nas niebywały zaszczyt. Wizyta ta dała nam okazję do licznych spotkań i rozmów. Dowiedzieliśmy się jak jest w Stanach, jak się tam mają niewidomi i słabowidzący, a także na czym polega działalność WBU oraz jej europejskiej części – EBU. Może nie zdajemy sobie z tego sprawy, ale prace tych organizacji wpływają również na sytuację polskich niewidomych. Prawo do dostępu do informacji, do dysponowania publikacjami w formach dostosowanych do naszych potrzeb, kwestia dysponowania urządzeniami niwelującymi skutki braku lub zbyt słabego wzroku, możliwość samodzielnego poruszania się po otoczeniu, dostępu do obiektów, korzystania z wszelkich dóbr kultury itd. to niektóre z tematów, którym poświęca uwagę Unia.

Co dla nas najmielsze – panu Fredricowi bardzo się u nas podobało. Wychwalał hotel, obsługę, gościnność, otwartość wszystkich jego rozmówców, a najbardziej polską kuchnię. Dla niej samej jest gotów namawiać syna, by zaprzyjaźnił się z Polakami, by móc korzystać z dóbr kultury, również kulinarnej, którą my mamy na co dzień.

Odbyło się także spotkanie pana Schroedera z Ministrem Pełnomocnikiem Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych Krzysztofem Michałkiewiczem, podczas którego obie strony miały możliwość przedstawienia sytuacji niewidomych w USA i w Polsce oraz wytyczyć plan ewentualnej współpracy. Fundacja Szansa dla Niewidomych jest w bliskim kontakcie zarówno z Ministerstwem, jak i WBU, i razem z nimi przygotowuje się do International Mobility Conference (IMC), zapowiadanej na rok 2022. Miejsce konferencji to Warszawa!

Msza św. w intencji niewidomych, słabowidzących i ich bliskich

W środę o godzinie 8:40 zgromadziliśmy się w Kościele pw. Św. Krzyża na ulicy Krakowskie Przedmieście 3, gdzie o godzinie 9:00 rozpoczęła się Msza Święta w intencji niewidomych, słabowidzących i ich bliskich. Mszę celebrował Ksiądz Proboszcz Robert Berdychowski. Na organach grał Michał Dąbrowski, śpiewała Jolanta Kaufman, a na skrzypcach grała Małgorzata Nachalska. Kościół ten jest znany katolikom przede wszystkim z transmisji niedzielnych mszy o godzinie 9:00 rano. To także sławny zabytek, do którego przybywają turyści z całego świata. Ksiądz Proboszcz wygłosił kazanie, w trakcie którego podzielił się swoimi refleksjami o ułomności, zwłaszcza niepełnosprawności wzrokowej. Co dla nas ważne, był zaskoczony frekwencją, jaką udało się nam zapewnić. Kościół by wręcz zatłoczony, więc ksiądz powiedział, że dawno nie widział takiego tłumu. Jak zwykle przy takich okazjach, nasi beneficjenci pokazali co to znaczy śpiewać podczas mszy.

Manifestacja pod hasłem: „My nie widzimy nic, a Wy – czy widzicie nas?”

O godzinie 9:45 przeszliśmy spod kościoła na Plac przed Pałacem Prezydenckim, także na ulicy Krakowskie Przedmieście 48/50, gdzie o godzinie 10:00 odbyła się nasza coroczna Manifestacja. Przejście to było niezwykle. Zorganizowaliśmy wyjątkową flagę Polski. Miała kilkaset metrów długości. Beneficjenci ustawili się po obu jej stronach, trzymali ją i razem wędrowali w stronę Pałacu. Gdy tam dotarliśmy, krótkie przemówienie wygłosił Marek Kalbarczyk, honorowy prezes Fundacji, jej założyciel i wieloletni społeczny prezes. Po jego wystąpieniu mieli okazję zgłosić swoje postulaty beneficjenci Fundacji. Postulaty te niewiele różniły się od zgłoszonych w poprzednich latach. Okazuje się, że problemy naszego

środowiska nadal czekają na załatwienie: dostęp do informacji, dobra edukacja i wykształcenie, praca i godziwa płaca, kwestia nie tracenia rent przy wyższych dochodach, walka z fikcyjnym zatrudnieniem, dostępność do obiektów i ich otoczenia – to część postulatów, które zgłaszamy od lat. Fakt, że w zasadzie nie uczestniczyły w tym wydarzeniu media, kompromituje je. Skłania to do refleksji na temat natury demokracji i roli mediów w nowoczesnym państwie. Wygląda na to, że media chcą polegać wyłącznie na bulwersujących newsach, podczas gdy trudności życiowe różnych grup obywateli nie są dla nich ciekawe. Fundacja przygotowała pisemny apel niewidomych, słabowidzących i ich bliskich skierowany do władz i całego społeczeństwa pod głównym hasłem manifestacji: „My nie widzimy nic, a Wy – czy widziecie nas?”.

Uroczystości otwarcia Konferencji i sesja merytoryczna

Uroczystości otwarcia Konferencji i sesję merytoryczną poprowadzili: Anna Michnicka, wieloletnia współpracowniczka Fundacji, znana Czytelnikom miesięcznika Help jako autorka jego składu graficznego oraz Jacek Kwapisz, współzałożyciel naszej Fundacji i jej prezes z lat 1992-1993.

Zdążyliśmy przekonać się, że nasze spotkania najlepiej prowadzą najbliżsi nasi współpracownicy. Znają działalność naszej Fundacji i środowisko, dla którego pracujemy. Pani Ania zna przecież treść setek artykułów publikowanych w Helpie, a Pan Jacek 28 lat temu tworzył tę organizację, był jej prezesem, a później Przewodniczącym Rady Fundatorów i Członkiem Rady Patronackiej.

Po raz kolejny gościliśmy w Centrum Nauki Kopernik. Lubimy tam być. Co by nie rzec, jest to odpowiednie miejsce dla naszego spotkania. Owszem, trudno tam pomieścić ponad tysiąc osób, ale liczą się inne, znacznie ważniejsze aspekty. CNK jest w centrum miasta. Jest obiektem nowoczesnym, w którym można odpowiednio zadbać o niewidomych i słabowidzących gości. Miasto Stołeczne, będąc współorganizatorem Konferencji, zadbało o dostosowanie Centrum do potrzeb naszej społeczności. Nie widzimy

w stolicy lepszego miejsca na nasze spotkania, toteż mimo pewnych trudności lokalowych cieszymy się, że tylu niewidomych przyjeżdżających do nas z całego kraju może uczestniczyć w Wielkim Wydarzeniu w miejscu, które chcą poznać wszyscy.

Rozmieściliśmy się w trzech dużych salach i na korytarzach. Niestety nie wszyscy mogli liczyć na możliwość zajęcia krzeseł, frekwencja przerosła bowiem najśmielsze nasze przewidywania. Tym, którzy musieli stać podczas wykładów, staraliśmy się wynagrodzić tę niedogodność na kilka różnych sposobów. Główne wydarzenia toczyły się w największej sali na piętrze. W dwóch pozostałych prowadziliśmy transmisję audio i video. Zorganizowaliśmy sprawiedliwą metodę rezerwacji miejsc – kto pierwszy, ten lepszy. Tyflospecjaliści z poszczególnych województw mogli zająć miejsca dla swoich grup. Okazało się, że najbardziej straciło na tym Mazowsze, które zgłosiło się jako ostatnie.

Jako szef Fundacji powitałem gości specjalnych, ze szczególnym uwzględnieniem najważniejszej dla nas osobistości – Prezydenta World Blind Union (Światowej Unii Niewidomych) – Fredrica Schroedera ze Stanów Zjednoczonych. To ważne dla Fundacji Szansa dla Niewidomych, ale także dla całej naszej społeczności i kraju. Z tego co wiem, była to pierwsza Jego wizyta w Polsce. Fredric podzielił się z nami swoimi refleksjami o Polsce – bardzo mu się tutaj podobało. Przekonał się do naszej kuchni, gościnności i zmysłu organizacyjnego, który mamy we krwi. Podczas uroczystej kolacji rozmarzył się i zadeklarował, że będzie namawiał syna do przyjazdu tutaj w celu poznania naszego kraju, zwiedzenia różnych miast i zaprzyjaźnienia się z Polakami. Przyznał się nam do przesympatycznych rozważań, że byłoby cudownie, gdyby syn znalazł tutaj jakąś wspaniałą dziewczynę, która zostałaaby jego synową!

Najważniejszym merytorycznym współorganizatorem był Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Ksiądz rektor profesor Stanisław Dziekoński wyraził ogromne zadowolenie, że kierowana przez Niego uczelnia miała możliwość zaprezentowania swoich osiągnięć na polu nauki w ważnej dla wszystkich dziedzinie – pomaganie ludziom w potrzebie, prowadzenie prac naukowych mających na celu wyrównywanie życiowych szans ludzi niepełnosprawnych, przywracanie ich całemu społeczeństwu. Ksiądz Rektor przekazał nam życzenia, by trwać w naszej działalności i słowa nadziei, iż inicjujemy w ten sposób współpracę na wiele lat. UKSW otwiera się na środowisko niepełnosprawnych studentów. Podczas przygotowań do Konferencji poznaliśmy obiekty tej uczelni zlokalizowane w dwóch oddzielnych miejscach Warszawy. Rektorat mieści się przy ulicy Dewajtis w Lasku Bielańskim. W roku 1999 Akademia Teologii Katolickiej została przekształcona na UKSW. Główny kampus uczelni mieści się nieco dalej, na ulicy Wóycickiego. To bardzo nowoczesny obiekt z wielkimi możliwościami. Jest przygotowany do przyjęcia niepełnosprawnych studentów.

Po powitalnych wystąpieniach współorganizatorów Konferencji przyszedł czas na wystąpienia gości specjalnych. Anna Falkowska odczytała list Pani Marleny Małąg, Prezes Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych skierowany do uczestników Konferencji. Dyrektor Jacek Welter odczytał list ministra Krzysztofa Michałkiewicza, Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Z kolei Pani Helena Marianowska odczytała list ministra Edukacji Narodowej Dariusza Piątkowskiego.

Adam Struzik, Marszałek Województwa Mazowieckiego, jako kolejny współorganizator Konferencji, wyraził zadowolenie z możliwości wzięcia udziału w organizacji tego wydarzenia. Powiedział m.in. o działaniach władz samorządowych na rzecz osób z niepełnosprawnościami. Chwalił naszą Fundację i jej współpracowników za perfekcyjne przygotowanie tego wydarzenia. Pani Poseł Małgorzata Wypych, organizatorka pierwszego w historii polskiego parlamentaryzmu poselskiego zespołu zajmującego się niepełnosprawnymi wzroku zaprosiła na drugi dzień REHA na swój panel poświęcony działaniom władz na rzecz osób niewidomych i słabowidzących. Opowiedziała o pracach ww. zespołu, podczas których udało się przedstawić sytuację naszego środowiska i zgłosić wiele istotnych postulatów, przekazanych do poszczególnych ministerstw.

Część II

Referaty merytoryczne

Godność człowieka w kontekście trudnych sytuacji życiowych

Ks. prof. dr hab. Stanisław Dziekoński (Rektor UKSW)

Szanowni Państwo, Kongres, w jakim uczestniczymy, jest znakomitą okazją do dyskusji i wymiany doświadczeń dotyczących trudnych sytuacji życiowych. W ten kontekst wpisuje się też niniejsza refleksja, z racji ograniczeń czasowych bardzo krótka, skoncentrowana na temacie: „Godność człowieka w kontekście trudnych sytuacji życiowych”.

1. Trudne sytuacje życiowe – próba wyjaśnienia

Na początek warto zauważyć, że nie jest możliwe jednoznaczne zdefiniowanie „trudnej sytuacji”. Biorąc pod uwagę zarówno obiektywne przesłanki, jak i subiektywne odczucia i ocenę sytuacji, w jakiej znajduje się konkretna osoba, należy przyjąć, że pojęcie „trudna sytuacja” powinno być opisywane i kwalifikowane z uwzględnieniem nie tylko uwarunkowań ogólnych (neutralnych – czyli takich sytuacji, które w powszechnym odbiorze zaliczamy do trudności), ale także z uwzględnieniem specyficznych okoliczności oraz cech i właściwości danej osoby. Innymi słowy: każdy człowiek ma inną definicję sytuacji, którą oceni jako trudną.

Jednak dla potrzeby rozważań o godności człowieka w tym kontekście zasadne i wystarczające wydaje się przyjęcie potocznego rozumienia terminu „sytuacja trudna”.

„Sytuacja trudna” ma miejsce, gdy dochodzi do nierównowagi między potrzebami i zadaniami a sposobami i warunkami ich realizacji. Nierównowaga ta dotyczy sytuacji normalnej, która powoduje, że zakłócony zostaje normalny przebieg aktywności i zmniejsza się prawdopodobieństwo realizacji zadania na poziomie normalnym”. W zależności od rodzaju i genezy zakłóceń rozróżnia się kilka typów sytuacji trudnych. Gdy dochodzi do braku podstawowych elementów do normalnego funkcjonowania człowieka mówi się o sytuacji deprywacji, w której:

- obniża się jakość realizacji zamierzonych celów;
- przedłuża czas reakcji;
- wzrasta pobudzenie emocjonalne;
- zawęża się pole świadomości, co może wywołać halucynację i powodować błędy w postrzeganiu.

Bardzo silne i długotrwałe deprywacje prowadzą do sytuacji krańcowych, nawet do śmierci. W sytuacjach ekstremalnych dochodzi do zaniku wartości i związanej z nim utraty poczucia sensu życia, co może mieć wyraz w depresjach sytuacyjnych.

Jeśli trudność zadania jest na granicy sił fizycznych lub umysłowych, ale ich nie przekracza, wówczas mamy do czynienia z sytuacją przeciążenia.

Innym typem jest sytuacja utrudnienia, występująca wtedy, gdy możliwość wykonania zadania jest mniejsza z powodu pojawienia się elementów dodatkowych (zbędnych) lub niepojawienia się elementów potrzebnych.

Wyróżnia się także sytuację konfliktową, gdy człowiek znajduje się wobec sprzecznych wartości pozytywnych lub negatywnych; w polu działania sił przeciwstawnych o różnym charakterze: fizycznym, moralnym, społecznym.

W typologii sytuacji trudnych oddzielną grupę stanowi sytuacja zagrożenia. Pojęciem tym określa się prawdopodobieństwo naruszenia cennej wartości. Im większe znaczenie człowiek przypisuje wartości, tym większe napięcie pojawia się w momencie jej zagrożenia.

Mając świadomość różnic pomiędzy poszczególnymi typami sytuacji trudnych warto pamiętać, że zaburzenia zwiększające prawdopodobieństwo niepowodzenia w realizacji założonego celu na nowo definiują sytuację jako trudną, a człowiek, aby sobie poradzić, musi zmobilizować dodatkowe zasoby.

Przeprowadzona powyżej dość pobieżnie, analiza sformułowania „sytuacje trudne życiowo” pokazuje, że nikt nie może całkowicie się od nich uwolnić. W zależności od stopnia trudności sytuacji, w jakiej się znajduje człowiek, może radzić sobie z nią sam, ale w niektórych sytuacjach wręcz zdany jest na pomoc ze strony innych. Możemy zatem powiedzieć, że biorąc pod uwagę obiektywne okoliczności i naszą umiejętność radzenia sobie z trudnościami, bywamy z jednej strony w sytuacji potrzebujących, z drugiej zaś tych, którzy mają powinność niesienia pomocy potrzebującym, co wymaga poświęcenia, zaangażowania, obudzenia w sobie wrażliwości, przyjęcia postawy altruistycznej. W tym względzie jedną z zasadniczych kwestii jest odniesienie „trudnej sytuacji” do kategorii godności człowieka.

2. Godność osoby ludzkiej jako podstawowa racja służenia innym

Najgłębszą racją etyczną dla niesienia pomocy potrzebującemu, cierpiącemu, jest godność osoby ludzkiej, której nie można kupić, sprzedać, bądź innych pozbawić. Godność bowiem jest wartością przynależną każdemu człowiekowi z samej natury. Posiada ją każdy człowiek, niezależnie od miejsca urodzenia, pochodzenia, poziomu życia czy wykonywanego zawodu. Tytuły tego szlachectwa człowieka zostały zapisane już na pierwszych stronach księgi uważanej za świętą, czyli Biblii. W opisach stworzenia, przedstawionych w Księdze Rodzaju (Rdz 1, 26-28; 2, 5-7), jedynie w odniesieniu do człowieka została zastosowana nazwa „obraz Boży”. W świetle ujęć biblijnych Bóg stwarza człowieka inaczej niż inne byty, ponieważ daje mu coś z siebie. Tylko człowiek jest dla Boga „kimś” i został powołany do udziału w Bożych rządach nad światem, do współpracy z Bogiem, do kierowania swoim losem i do odpowiedzialności za swe czyny.

Promowana na kartach Pisma Świętego i w tradycji chrześcijańskiej troska o godność osoby ludzkiej jest podstawowym kryterium uzasadniającym wszelkie prawa człowieka, które powinny gwarantować warunki najpełniejszego rozwoju osoby ludzkiej i zapewnić jej aktywny udział w przemianach otaczającego ją świata. Godność człowieka jest kluczową kategorią współczesnych systemów prawnych. Do niej odwołują się dokumenty i akty prawa międzynarodowego, zarówno o zasięgu uniwersalnym, jak i regionalnym. Art. 1 Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka i Obywatela z 10 grudnia 1948 r. stanowi, że „wszyscy ludzie rodzą się wolni i równi pod względem swej godności i swych praw”. Godność człowieka uzyskała także swą treść normatywną w Międzynarodowych Paktach Praw oraz aktach Unii Europejskiej. W Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej zapisano, że społeczność europejska w tworzeniu coraz silniejszych wzajemnych związków, dbając o duchową i moralną spuściznę, opiera się na takich uniwersalnych zdolnościach jak godność, wolność, równość i solidarność. Zasada ochrony godności człowieka najpełniejszy wyraz znajduje w art. 1 Karty, który stanowi, że „godność człowieka jest nienaruszalna. Należy ją szanować i chronić”.

Warto podkreślić, że godność człowieka prawodawca europejski wiąże z innymi prawami: prawem osób w podeszłym wieku do godnego i niezależnego życia, prawem każdego pracownika do warunków pracy szanujących jego zdrowie, bezpieczeństwo i godność, prawem do pomocy społecznej dla zapewnienia godnej egzystencji wszystkim osobom pozbawionym wystarczających środków. Niejako więc na marginesie tych rozważań, jako przykład wpływu na godność człowieka można przywołać zależności, jakie zachodzą między jakością życia a pracą, których nie można zawęzić jedynie do wymiarów ekonomicznych. Biorąc pod uwagę, że poprzez pracę człowiek urzeczywistnia siebie samego, realizuje się i spełnia, poniekąd staje się bardziej człowiekiem, odkrywa sens życia, przyjąć należy, że jakość pracy pozostaje w ścisłej zależności z jakością życia.

Uwzględniając te korelacje, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, który reprezentuje, podejmuje szereg działań w obszarze rzeczywistego uwzględniania godności człowieka w sytuacjach, które są dla niego życiowo trudne. Przykładem niech będą, przygotowane przez UKSW, kompleksowe programy rehabilitacyjne służące skutecznej reintegracji pacjentów. Programy nie tylko wspierają w podejmowaniu pracy, po okresie niezdolności do niej, ale także służą odkrywaniu sensu życia poprzez aktywną pracę. Takie spojrzenie na potrzeby osób chorych jest efektem uznania godności człowieka chorego, poprzez dostrzeżenie potrzeby podnoszenia jakości jego życia przez pracę.

Atrybutem godności człowieka jest nie tylko jej nienaruszalność, ale również przyrodzoność i równość. Dostrzeżono to także na poziomie prawodawstwa europejskiego. Godność jest podstawą aksjologiczną i normatywną innych praw i wolności, a interpretacja i stosowanie któregośkolwiek z praw lub też wolności zawartych w, przywoływanej już, Karcie Praw Podstawowych nie może prowadzić do naruszenia zasady jej ochrony. Godność w dokumentach i aktach prawa europejskiego, a także bogatym orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, jest antytezą uprzedmiotowienia człowieka, jego zniewolenia, przeciwstawia się komercjalizacji człowieka i destrukcji życia ludzkiego. Warto podkreślić, że dokumenty o charakterze uniwersalnym, akty prawa międzynarodowego i unijne przepisy wpłynęły nie tylko na kształtowanie ustawodawstw krajowych odnoszących się do godności człowieka, zwłaszcza krajowych konstytucji, ale utrwaliły zasadę, że współcześnie powszechne poszanowanie godności osoby ludzkiej staje się koniecznym warunkiem istnienia człowieka i obywatela w różnych jego społecznych rolach.

O posiadaniu godności nie decyduje zatem nic i nikt. Tym bardziej na jej posiadanie nie ma wpływu stan zdrowia. Jednym z najważniejszych współcześnie zagadnień i tematem aktualnym o niezwyklej doniosłości społecznej jest kwestia godności człowieka, zwłaszcza w relacjach lekarz – pacjent. Nabiera to dodatkowego znaczenia, gdy dodamy, że relacje lekarz – pacjent obejmują niezwykle szerokie spektrum wzajemnych zależności. Godność pacjenta musi być zapewniona każdemu człowiekowi, któremu świadczona jest pomoc medyczna, na każdym etapie jego życia i choroby. Wydaje się, że im gorszy stan zdrowia pacjenta, tym większa powinna być, spoczywająca na personelu medycznym, troska o zapewnienie pacjentowi szacunku, prywatności i intymności. Poszanowanie godności pacjenta przejawiać się będzie zatem zarówno w realizacji jego prawa do informacji na temat choroby i procesu leczenia, jak i uwzględnianiu najwyższych standardów odnoszących się do przetwarzania danych osobowych pacjenta i bezpieczeństwa danych osobowych danych medycznych. Innym elementem zapewniania godności pacjenta jest poszanowanie praw jego bliskich, stworzenie warunków, w których mogą oni być wsparciem dla chorego, w aspekcie fizycznym i moralnym.

Godność pacjenta nabiera szczególnego znaczenia w dobie rozwoju technologii, nowych, coraz bardziej zautomatyzowanych metod leczenia. Nowoczesna medycyna, w której coraz większą rolę odgrywa sztuczna inteligencja, wkracza coraz częściej w relacje lekarz – pacjent. W dzisiejszych czasach musimy unikać paradoksu, jaki może mieć miejsce w związku z rozwojem cywilizacyjnym. Z jednej strony, bez wykorzystania zaawansowanych technologii nie możemy myśleć o rozwoju medycyny służącej przecież niesieniu pomocy chorym i cierpiącym, z drugiej jednak, jej stosowanie może zaburzać relacje międzyludzkie, niezbędne w powodzeniu procesu leczenia.

Zakończenie

W świetle wypowiedzi autorytetów etycznych, wśród których chcę zauważyć przede wszystkim papieża Jana Pawła II, cierpienie odsłania głębię właściwą człowiekowi, na swój sposób ją przerasta i jest jednym z tych punktów, w których człowiek zostaje skazany na to, aby przerastał sam siebie, to jednak potrzebuje pomocy ze strony innych osób odznaczających się pogłębioną świadomością na wrażliwość bliźniego. Sama pomoc instytucji, które są bardzo potrzebne i nieodzowne, nawet rodziny, nie wystarczy, ponieważ żadna instytucja – jak zauważa Jan Paweł II, sama z siebie nie zastąpi ludzkiego serca, ludzkiego współczucia, ludzkiej miłości, ludzkiej inicjatywy, gdy chodzi o wyjście naprzeciw cierpieniu drugiego człowieka. Odnosi się to do cierpień fizycznych; ale bardziej jeszcze do różnorodnych cierpień moralnych, gdy przede wszystkim cierpi dusza. Tutaj właśnie otwiera się przestrzeń dla pracy współczesnego samarytanina, którego działalność jest skoncentrowana na niesieniu pomocy potrzebującemu. W tej perspektywie nobilitacji zostaje poddana sama działalność osoby wspierającej, kierującej się w życiu miłością bliźniego.

Właśnie takiej miłości, niezależnie od zmieniających się czasów i rozwijania technologii leczenia, nie może zabraknąć nie tylko lekarzom, ale nam wszystkim. Świadomość godności człowieka jest główną determinantą troski o innych, która w przypadku każdego z nas staje się misją. Do jej pełnienia najgłębsze racje znajdujemy na gruncie etycznym. Troska o jakość życia człowieka potrzebującego pomocy nabiera szczególnego znaczenia współcześnie, w epoce informatyzacji, która w zupełnie innej optyce stawia człowieka i jego potrzeby.

Edukacja z prawdziwego zdarzenia – szkoły ogólnodostępne „dobrze” przygotowane na kształcenie niewidomych i słabowidzących (możliwa perspektywa przyszłości)

Marzenna Zaorska, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

Edukacja z prawdziwego zdarzenia może oznaczać edukację, do której pragniemy zmierzać, którą postulujemy osiągnąć realizując celowe działania na jej rzecz. To też edukacja o wysokiej jakości, uwzględniająca wymogi aktualnego i perspektywicznego poziomu rozwoju ludzkości, współczesnej nauki i cywilizacji. Edukacja o wysokiej jakości zawiera odniesienie i korelacje pomiędzy obecnymi w nim komponentami takimi jak: jakość, wysoki poziom, edukacja. Jakość to właściwość, wartość, zespół cech stanowiących o tym, że dany przedmiot, dane zjawisko jest tym przedmiotem, zjawiskiem, a nie innym; jakościowy – to różniący się cechami konstruującymi istotę czegoś. Wysoki to zajmujący ważne miejsce w jakiejś hierarchii, mający dużą wartość, duże znaczenie.

Termin edukacja jest terminem szerokim, obejmuje działania środowiska społecznego, w którym funkcjonuje człowiek oraz samego człowieka wobec siebie, mające na celu rozwój indywidualny, w tym rozwój wiedzy o sobie i świecie, przygotowanie do życia w społeczeństwie i funkcjonowania w społeczeństwie. Obejmuje przygotowanie osoby do spełniania przypisanych jej

historycznie i kulturowo ról społecznych, stawania się jednostką samodzielną, realizującą własną autonomię w przebiegu indywidualnej drogi życiowej, spełniającą siebie w ramach uzyskiwania zakładanych celów i wartości. To też przygotowanie do bycia twórczym, kompetentnym, tożsamym sobie podmiotem, podmiotem posiadającym tożsamość osobową i osobistą, świadomym posiadanych tożsamości.

Pojęcie edukacji jest pojęciem niejednoznacznym w sensie interpretacyjnym. Obejmuje szerokie spektrum działań realizowanych przez społeczeństwo i konkretnego człowieka na rzecz samorealizacji i autonomicznego funkcjonowania na różnych etapach rozwoju z ukierunkowaniem na okres dorosłości. Natomiast w odwołaniu do specyfiki współczesnego podejścia do edukacji instytucjonalnej, np. przedszkolnej, szkolnej, promowane jest podejście naceLOWANE na edukację ogólnodostępną, włączającą, edukację, która ma być otwarta na wszystkich uczących się, o wysokim poziomie, wysokiej jakości.

Jaka powinna być edukacja z prawdziwego zdarzenia, realizowana przez szkoły kształcące niewidomych i słabowidzących uczniów w ramach tzw. edukacji włączającej, aby spełnić postulat edukacji na wysokim poziomie?

Udzielając odpowiedzi na powyższe pytanie można odnieść się do specyfiki czasów współczesnych, aktualnego stanu rozwoju cywilizacyjnego, jak również postulowanych perspektyw przyszłości. Specyfiki, którą determinuje rozwój nauki, w szczególności nauk medycznych, nowych technologii, mediów, technologii informacyjno-komunikacyjnych. Ponadto do specyfiki rozwoju oraz potrzeb edukacyjnych uczniów z niepełnosprawnością wzrokową (niewidzących i słabowidzących).

Zainicjowane w latach 60-tych XX wieku futurystyczne koncepcje kreujące perspektywy rozwoju ludzkości, przede wszystkim koncepcje transhumanistyczne i postdarwinowskie, w swoisty sposób tłumaczą przyszłość cywilizacji ludzkiej, w tym w perspektywie wpisanej w wymiar edukacji. Transhumanizm to koncepcja propagująca dążność ku polepszeniu kondycji ludzkiej przez nowe technologie, ku eliminacji starzenia się oraz ku rozszerzeniu możliwości umysłowych, fizycznych (cyborgizacje), fizjologicznych człowieka. Opiera się na założeniu, że ludzkość nie stanowi końca naszej ewolucji, ale raczej jest jej początkiem.

Transhumaniści wspierają najnowsze technologie włączając wiele technologii kontrowersyjnych, a także hipotetyczne technologie przyszłości, jak sztuczna inteligencja, transfer umysłu, kronika. Podkreślają, że kolejne pół wieku zaowocuje znacznymi i zauważalnymi skokami technologicznymi.

Transhumanizm zmierza do wykorzystania światowego potencjału wiedzy dla poprawy i polepszenia sytuacji ogółu ludzkości. Włącza rozum, naukę, technikę i technologię w działania, których celem jest eliminacja biedy, chorób, niepełnosprawności. W związku z tym transhumaniści angażują się w interdyscyplinarne podejścia do kwestii zrozumienia możliwości pokonania ograniczeń biologicznych obejmujące wykorzystanie różnych dyscyplin nauki, filozofii, ekonomii, historii, socjologii. Transhumanizm różni się od humanizmu przez przyzwolenie na radykalne zmiany w naturze ludzkiej za przyczyną dostępnych nowych technologii.

Dziecko niewidome i słabowidzące, z racji niepełnosprawności wzrokowej wymaga określonych, adekwatnych do indywidualnych potrzeb, uzyskanego poziomu rozwoju, prezentowanej aktywności własnej, doświadczanych konsekwencji niepełnosprawności działań na rzecz wspomagania jego edukacji w systemie szkolnictwa ogólnodostępnego.

Jaka powinna być edukacja osób z niepełnosprawnością wzroku? W roku szkolnym 2010/2011 w systemie oświaty specjalnej kształciło się 385 uczniów, w 2018/2019 – 480.

Finansowanie edukacji uczniów z niepełnosprawnością wzrokową jest realizowane na podstawie tzw. wag, zależnych od rodzaju niepełnosprawności, mnożonych przez ustaloną na dany rok szkolny ogólną kwotę finansowania kształcenia ucznia.

Edukacja włączająca to system edukacyjny, który wspiera w uczeniu się wszystkich uczniów, niezależnie od tego kimkolwiek są, jakiegOLWIEK są ich umiejętności i potrzeby, postulujący, że wszyscy uczniowie

posiadają potrzeby edukacyjne (ogólne, specyficzne, specjalne). To również edukacja, w której potrzeby rozwojowe i edukacyjne rozpoznane są w oparciu o ICF.

Edukacja włączająca jest systemowym, wielowymiarowym, wielokierunkowym podejściem do edukacji nastawionym na (Model edukacji włączającej – projekt, MEN, 2019):

1. zapewnienie elastycznych ścieżek i programów kształcenia (w perspektywie wspólnej podstawy programowej dla wszystkich uczniów),
2. zapewnienie dostępnych warunków nauki umożliwiających rozwijanie potencjału każdego dziecka/ucznia jako pełnoprawnego uczestnika procesu kształcenia.

Cele edukacji włączającej lokują się w następujących kwestiach:

1. wyposażenie uczniów w kompetencje niezbędne do stworzenia w przyszłości włączającego społeczeństwa,
2. urzeczywistnianie indywidualnego potencjału rozwojowego każdego ucznia – kompetencje umożliwiające optymalną adaptację do otoczenia oraz jak najpełniejsze uczestnictwo w życiu grupy, społeczeństwa,
3. wzmacnianie spójności społecznej (w skali regionu, kraju – poprzez potencjał rozwojowy, potencjał wiedzy, umiejętności podejmowania nowych problemów i absorbowania nowych rozwiązań, potencjał państwa nastawionego na rozwój; doskonalenie społeczeństwa obywatelskiego) (Model edukacji włączającej – projekt, MEN, 2019).

Przy wskazanych założeniach edukacja włączająca wymaga działań na rzecz ich wpisania w wymogi aktualnej rzeczywistości. Są to zarówno zmiany o charakterze systemowo-prawnym, jak i zmiany celowe, adresowane do instytucji systemu oświaty.

Powstaje pytanie: co daje współczesność, rozwój nauki i nowych technologii edukacji osób z niepełnosprawnością wzrokową? Niewątpliwie daje określone argumenty na poparcie postulatów transhumanistycznych. Zasadniczo przecież człowiek dąży do tego, aby być pięknym, zdrowym, mądrym, możliwie jak najdłużej młodym i atrakcyjnym.

Jednakże pojawia się wątpliwość o potrzebie istnienia pedagogiki specjalnej, tyflopedagogiki oraz samego zjawiska niepełnosprawności. Takie zastanowienia zdają się być logiczne, potrzebne i w pełni wytłumaczalne. Pojawiają się też dodatkowo refleksje inicjowane przez zwolenników koncepcji neoluddyzmu, którzy w rozwoju nauki i techniki nie upatrują dla ludzkości nic pozytywnego. Postrzegają postęp naukowo-techniczny jako wroga niszczącego nie tylko przyrodę, ale i nas samych. Podkreślają, że natura ludzka nie może przetrwać intensywnego i wielkiego postępu naukowego, technicznego oraz informatycznego, jaki jest obecnie. Doprowadza on bowiem do upadku ludzkości, człowieka, znanych powszechnie wartości. Jaka więc okaże się przyszłość nie tylko pokaże czas, gdyż to, jaka ona będzie w rzeczywistym wymiarze zależy nie tylko od moralnych czy ekonomicznych ukierunkowań myślenia decydentów, ludzi świata polityki, bankowości, dużych korporacji, ale także każdego z nas. To my w istotnej mierze odpowiadamy za to, czy poczynania rządzących uzyskają naszą akceptację czy też spotkają się z ich jasno i jednoznacznie wyartykułowaną dezaprobatą.

Pedagogika specjalna, tyflopedagogika nie może i nie powinna pozostawać obojętna na sukcesy współczesnej nauki. Biorąc pod uwagę wyznaczoną jej przez pokolenia minione historyczną misję okazywania celowej pomocy ludziom, którzy z powodu niespełniania norm sprawności psychofizycznej i/lub społecznej nie mogą w pełni realizować wymogów cywilizacyjnych, powinna poszukiwać nieobecnych dotychczas przestrzeni udzielania takim osobom szczególnego i specjalnego wsparcia edukacyjnego dającego nadzieję na spełnianie się w życiu osobistym i społecznym. Poszukiwania te mogą (i muszą) włączać nowe technologie, nowe rozwiązania, nowe propozycje dostępności do wiedzy, informacji, nauki, społeczeństwa, ale tak i w taki sposób, by służyły człowiekowi, by były rzeczywistą pomocą w służbie człowiekowi i ludzkiej cywilizacji.

Wsparcie dla technologicznych i metodologicznych innowacji w dziedzinie niwelowania skutków niepełnosprawności wzroku w Izraelu

Nati Bialistok-Cohen, Dyrektor Center for the Blind in Israel

O wsparciu dla technologicznych i metodologicznych innowacji w Izraelu opowiedział Nati Bialistok-Cohen, przyjaciel i bliski współpracownik Fundacji, współorganizator Konferencji. Zwrócił uwagę na różnego rodzaju pomoce w postaci audiodeskrypcji oraz oprogramowania i specjalistycznego sprzętu dedykowanego tej grupie osób.

Miasto i otoczenie dostępne dla niepełnosprawnych obywateli

Tomasz Krzyżański, Prezes Fundacji Challenge Europe

Tomasz Krzyżański zaprezentował stworzoną przez siebie fundację. Poruszył różnorodne kwestie dotyczące dostępności w przestrzeni publicznej: jaka powinna być, czego brakuje, na co mogą liczyć niewidomi i słabowidzący obywatele? Co osobom z dysfunkcją wzroku daje profesjonalnie zrealizowane udostępnienie obiektu? Co należy zrobić, by żyło się łatwiej?

Część III

Wydarzenia towarzyszące

Koncert Krzesimira Dębskiego i Anny Jurkiewicz

Na zakończenie spotkania, w kampusie UKSW odbył się koncert z okazji 20. rocznicy głównych organizatorów REHA, a więc samej Konferencji Fundacji Szansa dla Niewidomych oraz uczelni, która nas gościła.

Wybitny polski skrzypek jazzowy, twórca muzyki jazzowej, filmowej i współczesnej, niebywale otwarty erudyta zagrał kilka utworów, zarówno jazzowych, filmowych, jak i rockowych. Anna Jurkiewicz zaśpiewała znane wszystkim przeboje z „Dumką na dwa serca” i „Na dobre i na złe” włącznie. Jako że koncert miał mieć charakter integracyjny, wzięli w nim udział artyści niepełnosprawni: Patryk Matwiejczuk na pianinie, Monika Janik – wokalistka, a także Marek Kalbarczyk, założyciel Fundacji, gitarzysta amator.

Nasi IDOLE

Konkurs IDOL jest organizowany od pierwszej edycji Konferencji REHA. W tym roku odbył się w dwóch etapach: regionalnym/wojewódzkim i krajowym/centralnym. W ogromnej większości o wyborze IDOLI decydują uczestnicy, głównie internauci. Kapituła konkursu jedynie weryfikuje prawidłowość przebiegu głosowania oraz wybiera IDOLI SPECJALNYCH. Konkursy regionalne zostały przeprowadzone przy okazji Konferencji REHA zorganizowanych w poszczególnych miastach. Wyniki zostały ogłoszone podczas ich sesji merytorycznych, a wybrani IDOLE dołączyli do grona kandydatów w głosowaniu krajowym. Wyniki ostatecznego głosowania zostały przedstawione podczas uroczystości otwarcia Konferencji REHA. Nam, jako organizatorom, zawsze zależy na wyborze jak najciekawszych kandydatów. Zależy nam na tym, by stali się wzorami dla innych. W końcu to nasi, środowiskowi IDOLE!

Informacja o powołaniu przez władze Fundacji Kapituły KONKURSU IDOL 25 marca 2019 r.

Zgodnie z regulaminem KONKURSU IDOL, władze Fundacji Szansa dla Niewidomych powołały Kapitułę konkursu w następującym składzie:

1. Malwina Wysocka – Przewodnicząca Kapituły,
2. Igor Busłowicz,
3. Sylwester Peryt,
4. Ilona Nawankiewicz,
5. Ewa Bąk,
6. Tomasz Jankowski.

Wyniki konkursu

IDOL ŚRODOWISKA – trzy pierwsze miejsca w poszczególnych kategoriach

1. Maja Cwynar

Niewidoma uczennica Szkoły Podstawowej w Orłach, prowadząca wspólnie z mamą bloga „Maja i jej świat pod palcami”, nominowana za nieustanne udowadnianie, że niepełnosprawność nie musi przekreślać radości z dzieciństwa oraz za inspirowanie innych rodziców i dzieci w stawianiu czoła barierom.

2. Natalia Kaczor

Instrumentalistka, skrzypaczka i flecistka, a także anglistka, pedagog oraz tyflopedagog. Członek Zarządu Stowarzyszenia Dobrze. Od roku pełni rolę eksperta ds. dostępności w projekcie Urzędu Marszałkowskiego Woj. Małopolskiego „Małopolska. Kultura wrażliwa”, gdzie dzieli się swoją wiedzą i doświadczeniem z pracownikami instytucji kultury. Od niedawna w PZN Okręg Małopolski uczy osoby z niepełnosprawnością wzroku języka angielskiego. Energiczna, kompetentna, a przy tym zaraża optymizmem.

3. Dorota Maćko

Prezes Koła Polskiego Związku Niewidomych w Iławie, wieloletnia działaczka na rzecz osób słabowidzących i niewidomych. Swoją aurą, autentyczną chęcią wsparcia i życzliwością sprawia, że Koło w Iławie tętni życiem, a drzwi są zawsze otwarte. Inicjatorka i propagatorka wielu działań na rzecz osób słabowidzących i niewidomych oraz podnoszenia świadomości na temat tej grupy w powiecie iławskim.

MEDIA

1. Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Oddział Wojewódzki w Białymstoku

Stowarzyszenie wydaje magazyn Echo Życia kierowany do osób z niepełnosprawnością i ich najbliższych. Na łamach magazynu mogą oni wyrażać swoje opinie i wymieniać poglądy, dyskutować oraz dzielić się informacjami. Echo Życia redagują również osoby z niepełnosprawnością – i to także daje możliwość pełnego spojrzenia na poruszaną w czasopiśmie tematykę.

2. Krzysztof Guzek Radio Plus Olsztyn

Radio Plus Olsztyn, z Panem Krzysztofem na czele, zawsze otwarte jest na podejmowanie tematów dotyczących problemów osób z niepełnosprawnościami. Pan Krzysztof prowadzi program radiowy „Portrety Plusa”, w którym przeprowadza nietuzinkowe wywiady, również z osobami niepełnosprawnymi czy działającymi na rzecz środowiska niepełnosprawnych. Radio Plus chętnie włącza się w promowanie akcji charytatywnych czy kampanii informacyjnych prowadzonych przez różne stowarzyszenia i fundacje.

3. Radio KSON

Internetowe Radio KSON wystartowało pod patronatem Karkonoskiego Sejmiku Osób Niepełnosprawnych. Stworzone zostało głównie z myślą o osobach z niepełnosprawnościami, seniorach, ale i o wszystkich, którzy chcą coś w swoim życiu zmienić. Radio mówi jak żyć aktywnie, ciekawie i zdrowo. Aktywne życie nie jest zarezerwowane dla młodych i sprawnych, i ten mit stara się obalić. Na antenie nie brakuje życiowych historii oraz ekspertów, którzy odpowiadają na pytania nurtujące słuchaczy.

URZĄD OTWARTY DLA NIEWIDOMYCH

1. Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Rzeszowa

Tworzy warunki dostępności w placówkach Urzędu Miasta Rzeszów, wychodzi naprzeciw potrzebom mieszkańców słabowidzących i niewidomych oraz wspiera inicjatywy środowiska osób z dysfunkcją wzroku.

2. Ośrodek Informacji dla Osób Niepełnosprawnych w Olsztynie

Głównym zadaniem ośrodka jest udzielanie i upowszechnianie informacji służących wyrównywaniu szans osób niepełnosprawnych w społeczeństwie. Obsługiwany jest przez osobę, która sama jest niepełnosprawna, co sprawia, że problemy ludzi niepełnosprawnych nie są jej obce. Osoby słabowidzące oraz niewidome mogą liczyć na rzetelną pomoc, a budynek pozbawiony jest barier architektonicznych.

3. Ośrodek Pomocy Społecznej w Jastrzębiu Zdroju

Wyróżnia się wybitnym zaangażowaniem w pomoc niepełnosprawnym na terenie miasta Jastrzębie Zdrój, kierując swoje działania na dostosowanie przestrzeni architektonicznej oraz usprawniając komunikację z osobami niepełnosprawnymi.

UCZELNIA

1. Wyższa Szkoła Gospodarki w Bydgoszczy

Podjęmuje działania związane z likwidacją barier w środowisku osób niewidomych.

2. Politechnika Opolska

Jest uczelnią, która promuje rozwój i innowacyjność w różnych dziedzinach, m.in. umożliwienia wszystkim, w tym niepełnosprawnym studentom pełnego korzystania z życia na terenie uczelni. Studenci politechniki aktywnie uczestniczą w pomocy skierowanej dla osób z niepełnosprawnościami w różnych działaniach na terenie woj. opolskiego.

PLACÓWKA OŚWIATOWA

1. Szkoła Podstawowa w Orłach

Szkoła kształci dzieci niepełnosprawne, w tym niewidome i słabowidzące. Otwiera się na potrzeby uczniów z dysfunkcją wzroku oraz posiada w swoich zasobach sprzęty usprawniające ich naukę.

2. Przedszkole Integracyjne w Stalowej Woli

Przedszkole stale otwiera się na potrzeby dzieci z dysfunkcją wzroku. Kadra dba o podnoszenie swoich kwalifikacji i chętnie bierze udział w szkoleniach z zakresu pracy z dziećmi z dysfunkcją wzroku.

3. Ośrodek Rehabilitacji i Szkolenia HOMER

Podejmuje działania na rzecz osób z dysfunkcją wzroku.

PLACÓWKA KULTURY

1. Biblioteka Obcojęzyczna w Opolu

Miejsce niezwykle przyjazne i otwarte dla osób z niepełnosprawnościami. Otwarci i życzliwi pracownicy są zawsze gotowi pomóc i chętnie podejmują wyzwania – pokonywanie barier poprzez wzajemne poznanie i integrację, wspaniałe zajęcia, z których osoby z niepełnosprawnościami wychodzą pełne wrażeń oraz nieznanych dotąd doznań.

2. Muzeum Dobranocek ze zbiorów Wojciecha Jamy w Rzeszowie

Muzeum Dobranocek w Rzeszowie od lat współpracuje z Rzeszowskim oddziałem Fundacji Szansa dla Niewidomych. Jest otwarte na potrzeby osób niepełnosprawnych i stale dostosowuje się do ich potrzeb. W swojej ofercie posiada przewodnik po Muzeum w brajlu i druku powiększonym.

3. Teatr T3 działający przy Okręgu podlaskim Polskiego Związku Niewidomych

Teatr T3 działa 14 lat, zrzesza 16 osób niewidomych i słabowidzących. W tym okresie zrealizował 20 przedstawień. Teatr co roku bierze udział w ogólnopolskich przeglądach teatralnych zdobywając wysokie miejsca łącznie z Grand Prix. Kilkakrotnie występował na scenie Teatru Ateneum w Warszawie. Poprzez swe pozytywne oddziaływanie doskonale wpływa na integrację wewnątrzśrodowiskową oraz wyrównuje szanse życiowe osób niepełnosprawnych.

FIRMA/INSTYTUCJA

1. DIFFERENT – restauracja w ciemności

DIFFERENT to jedyna w Polsce restauracja obsługiwana przez niewidomych kelnerów! Jest to działalność gospodarcza Fundacji Pomocy Rodzinie „Człowiek w potrzebie”. Zyski restauracja przeznacza na działalność charytatywną i społeczną fundacji. DIFFERENT to nie tylko zaskakująca atrakcja na romantyczne kolacje we dwoje, spotkania z przyjaciółmi czy eventy firmowe do 50 osób, ale również integracja społeczna i zawodowa dla osób z niepełnosprawnościami.

2. Centrum Terapii Zmysłów w Bydgoszczy

Centrum swoją działalność ukierunkowało przede wszystkim na rehabilitację zmysłów, w szczególności wzroku i słuchu.

3. Fundacja DOGadanka

Fundacja DOGadanka jako jedyna w regionie wspiera osoby niepełnosprawne bez względu na ich wiek, płeć i rodzaj niepełnosprawności. Kompleksowo działa w obszarze budowania społeczności opartej na wiedzy, talentach i możliwościach każdego z naszych członków. Fundacja powołała do życia Klub Kibiców (Nie)Pełnosprawnych Kielce zrzeszający obecnie ponad 170 osób czynnie biorących udział w wydarzeniach sportowych i kulturalnych w regionie. W ramach KKNKielce powstają kolejne sekcje.

IDOLE SPECJALNI

Dr. Frederic Schroeder – Prezes World Blind Union

dr hab. Marzena Dycht – prof. Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego

Tobiasz Vinnes – menadżer firmy Vispero

Joanna Winiarska – V-ce przewodnicząca Rady Miasta Kielce

Reprezentacje krajów obecnych na spotkaniu

1. Arabia Saudyjska	9. Kazachstan
2. Białoruś	10. Litwa
3. Bułgaria	11. Macedonia
4. Egipt	12. Rosja
5. Francja	13. Rumunia
6. Gruzja	14. Ukraina
7. Irlandia	15. USA
8. Izrael	

Wystawa OPP

1. Fundacja Challenge Europe
2. Fundacja Kołobajki
3. Fundacja Szansa dla Niewidomych
4. Fundacja Widzimy Inaczej
5. Kujawsko-Pomorski SOSW nr 1 dla Dzieci i Młodzieży Słabowidzącej i Niewidomej im. Louisa Braille'a
6. Galeria Arsenał w Białymstoku
7. Główna Biblioteka Pracy i Zabezpieczenia Społecznego
8. Małopolska Policealna Szkoła Masażu nr 2 z oddziałami integracyjnymi w Krakowie
9. Mazowiecki Oddział Wojewódzki NFZ
10. Media Rodzina sp. z o.o. – sponsor brązowy
11. Muzeum Narodowe w Kielcach
12. Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie
13. Polski Związek Niewidomych koło Kozienice
14. Studenckie Koło Naukowe BioMed-Spec
15. SOSW dla Dzieci Niewidomych i Słabowidzących w Krakowie
16. SOSW dla Dzieci Słabowidzących nr 8 im. dr Zofii Galewskiej w Warszawie

17. Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie
18. Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu
19. Uniwersytet Medyczny w Łodzi
20. Zakład Aktywności Zawodowej
21. Zakład Ubezpieczeń Społecznych
22. Wydawnictwo „Trzecie Oko”
23. Wystawa malarstwa Johna Bramblitta
24. Wystawa dźwiękowego malarstwa Dr Juli Kurek
25. Wystawa poświęcona śp. Januszowi Skowronowi, wybitnemu niewidomemu pianiście jazzowemu

Informacje o wystawcach OPP

BioMed-Spec

Studenckie Koło Naukowe Inżynierii Biomedycznej BioMed-Spec działające przy Wydziale Mechanicznym Politechniki Łódzkiej.

Fundacja Challenge Europe

Celami Fundacji są: wspieranie grup i osób zagrożonych lub dotkniętych wykluczeniem społecznym i defaworyzacją społeczną, w szczególności osób niepełnosprawnych. Jednym z celów działań podejmowanych przez organizację jest dążenie do osiągnięcia wysokiej jakości pracy oraz pełnego rozwoju i wykorzystania zasobów ludzkich, a także wzmacnianie integracji oraz solidarności społecznej.

Fundacja Kołobajki

Misją fundacji jest edukowanie i upowszechnianie sztuki. Chcemy zainteresować tą dziedziną jak najszerszą publiczność wg zasady „sztuka dla każdego – od amatora do konesera”. Prowadzimy portal internetowy niezlasztuka.net, który czyta co miesiąc ponad 90 000 osób. Piszemy tu o sztuce lekko i ciekawie, tak, aby przybliżyć sylwetki największych polskich i zagranicznych artystów. Część materiałów można również odsłuchać w formie audio.

Fundacja Szansa dla Niewidomych

Fundacja została założona w 1992 roku przez niewidomych i ich widzących przyjaciół. Nasze działania koncentrują się na wspieraniu osób, które straciły wzrok, a medycyna nie daje im nadziei na poprawę losu. W Europie i Ameryce Północnej niewidomi i niedowidzący są zrehabilitowani i oprzyrządowani na taką skalę, że dorównują widzącym.

Fundacja Szansa dla Niewidomych stara się by tak było i w Polsce. Jesteśmy przede wszystkim organizacją,

która doradza niewidomym i słabowidzącym jak aktywnie żyć i odnosić sukcesy. Nasi beneficjenci biorą udział w profesjonalnych szkoleniach i warsztatach, otrzymują od nas w trakcie ich trwania niezbędne materiały szkoleniowe, jak chociażby podręczniki dotyczące nowoczesnej rehabilitacji.

Fundacja Widzimy Inaczej

Celem fundacji jest prowadzenie na rzecz ogółu społeczności działalności edukacyjnej, oświatowej i wychowawczej, polegającej na kształceniu dzieci, młodzieży, studentów, osób dorosłych, także poprzez rozwijanie ich umiejętności artystycznych oraz wspieranie ich aktywności w różnych dziedzinach życia kulturalnego i społecznego. Fundacja działa w zakresie pomocy społecznej, rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, wspierającej oraz upowszechniającej kulturę fizyczną i sport, ale również wypoczynek dzieci i młodzieży.

Galeria Arsenał

Galeria Arsenał w Białymstoku powstała w 1965 roku jako jedno z Biur Wystaw Artystycznych. Galeria od lat realizuje spójny i konsekwentny program wystawienniczy. Prezentuje i promuje sztukę najnowszą różnych mediów, dając świetny ogląd najważniejszych i najciekawszych zjawisk we współczesnej sztuce polskiej, nie stroniąc przy tym od wyzwań i eksperymentów. Galeria organizuje około 20 wystaw rocznie – nie tylko w swoich dwóch siedzibach w Białymstoku, lecz również w kraju i za granicą. Szczególne miejsce w programie Arsenалу zajmują projekty dotyczące krajów Partnerstwa Wschodniego czy Europy Środkowej, ukazujące tendencje i zmiany rysujące się w sztuce współczesnej tych regionów. Działalności wystawienniczej towarzyszy intensywnie rozwijany program edukacyjny – Plac Zabaw Arsenał – który na różnych poziomach i różnymi językami mówi o sztuce najnowszej. Projekty realizowane w ramach programu uczą dialogu ze sztuką i prezentują ją jako platformę negocjowania ważnych społecznie zagadnień.

Główna Biblioteka Pracy i Zabezpieczenia Społecznego

Posiada w swojej strukturze Dział Zbiorów dla Niewidomych, który powstał w 2013 r. Jest jedną z komórek Głównej Biblioteki Pracy i Zabezpieczenia Społecznego – jednostki budżetowej nadzorowanej przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Prowadzi działalność w zakresie gromadzenia, udostępniania i adaptacji księgozbioru dla potrzeb czytelników z dysfunkcją wzroku i innych osób niepełnosprawnych, niemogących czytać zwykłego druku. Trzon księgozbioru stanowi literatura piękna, klasyka, powieści dla dzieci, młodzieży i dorosłych, pozycje popularnonaukowe, poradniki, książki w językach obcych oraz bieżące i archiwalne czasopisma środowiska niewidomych i słabowidzących. Ze względu na sposób zapisu księgozbiór dzieli się na: – publikacje drukowane pismem Braille'a: najstarszy i najbardziej różnorodny księgozbiór, prócz gatunków wyżej wymienionych zawiera podręczniki szkolne, słowniki, nuty, mapy, atlasy, dziewiętnastowieczne druki i manuskrypty. Księgozbiór brajlowski liczy ok. 12 tys. jednostek ewidencyjnych.

Kujawsko-Pomorski SOSW nr 1 dla Dzieci i Młodzieży Słabowidzącej i Niewidomej im. Louisa Braille'a

Bydgoski Ośrodek Braille'a – jednostka organizacyjna Urzędu Marszałkowskiego – jest najstarszą placówką w Polsce kształcąca osoby z dysfunkcją wzroku. W szkole kształcą się młodzież niewidoma, słabowidząca, głuchoniewidoma oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi. W skład ośrodka wchodzi: przedszkole, szkoła podstawowa, gimnazjum, liceum ogólnokształcące, liceum dla dorosłych, szkoła policealna, zasadnicza szkoła zawodowa, szkoła przysposabiająca do pracy, a także pierwszy i jedyny w kraju oddział, który zajmuje się edukacją osób głuchoniewidomych. W kompleksie uczy się obecnie ponad pół tysiąca podopiecznych, z czego 88 uczniów uczęszcza do szkół kształcenia zawodowego.

Małopolska Policealna Szkoła Masażu nr 2 z oddziałami integracyjnymi w Krakowie

Małopolska Policealna Szkoła Masażu nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi w Krakowie powstała 1 listopada 1953 r. z inicjatywy ówczesnej dyrektorki Pani Marii Urban i ociemniałego żołnierza kpt. Jana Silhana.

Szkoła ma 65-letnie doświadczenie w kształceniu masażystów. Dyplomy w niej uzyskane są uznawane na całym świecie. Jest szkołą publiczną o zasięgu ogólnopolskim. Specjalizuje się w kształceniu osób niewidomych i słabowidzących. Posiada profesjonalną kadrę pedagogów, tyflologów z tytułami naukowymi i stopniami specjalizacji. Absolwenci znajdują zatrudnienie jako technicy masażysty w publicznych i niepublicznych placówkach służby zdrowia, gabinetach rehabilitacyjnych, fizjoterapeutycznych, kosmetycznych, SPA, klubach sportowych. Zakładają też własne gabinety masażu.

Media Rodzina

Media Rodzina – wydawca książek dla dzieci, młodzieży, tytułów psychologicznych, poradników dla rodziców, audiobooków i innych. Do tej pory Media Rodzina opublikowała ponad tysiąc tytułów. W 2012 roku obchodziła jubileusz 20-lecia.

Muzeum Narodowe w Kielcach

Muzeum jest placówką z ponad 100-letnią tradycją. W swoich zbiorach posiada cenne eksponaty z dziedziny malarstwa, rzemiosła artystycznego, sztuki ludowej, literatury, archeologii i przyrody. Organizuje liczne wystawy czasowe, koncerty, wykłady, konferencje, warsztaty dla dzieci i młodzieży, a także imprezy rodzinne. Długa tradycja zobowiązuje i muzeum ciągle dokłada starań, aby stawać się coraz bardziej atrakcyjne i otwarte na zwiedzających.

Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie

Założone w 2005 roku. Organizowane przez Muzeum wystawy, wydarzenia kulturalne i edukacyjne oraz wydawane publikacje służą wypracowaniu kompleksowego programu działalności w przyszłej siedzibie na placu Defilad. Muzeum realizuje programy badawcze w zakresie historii sztuki najnowszej, sukcesywnie rozbudowuje swoją ofertę skoncentrowaną na sztukach wizualnych, projektowaniu graficznym, wzornictwie i architekturze. Do kluczowych zadań Muzeum należy gromadzenie kolekcji dzieł sztuki, która prezentowana będzie w nowym gmachu.

Polski Związek Niewidomych koło Kozienice

Okręg Mazowiecki Polskiego Związku Niewidomych jest organizacją pożytku publicznego o charakterze samopomocowym. Zrzesza osoby dorosłe, młodzież i dzieci: niewidome od urodzenia i ociemniałe, słabowidzące z powodu różnych poważnych wad i schorzeń. Zrzesza około 7 tysięcy członków. Jego działalność ma na celu: udzielanie pomocy ludziom w adaptacji do życia w warunkach utraty widzenia lub znacznego jego pogorszenia, przeciwdziałanie obniżaniu się poziomu życia osób z dysfunkcją wzroku oraz ich marginalizacji społecznej, upowszechnianie wiedzy na temat nowoczesnych metod i technik usprawniających funkcjonowanie, organizowanie poradnictwa oraz rehabilitacji psychicznej, fizycznej, społecznej i zawodowej, zgłaszanie różnym instytucjom potrzeb osób niewidomych i słabowidzących w zakresie edukacji, rehabilitacji i spraw socjalnych, informowanie społeczeństwa na temat specyficznych potrzeb tego środowiska oraz reprezentowanie jego interesów.

SOSW dla Dzieci Niewidomych i Słabowidzących w Krakowie

Jest ośrodkiem szkół specjalnych przeznaczonych dla uczniów z dysfunkcjami wzroku. Na pierwszym miejscu stawia cele rewalidacyjne, starając się zapewniać równość szans życiowych osobom niepełnosprawnym. Kadra traktuje uczniów indywidualnie i podmiotowo, stwarzając im warunki niezbędne do optymalnego rozwoju. Pragnie kształtować u młodzieży postawy pozwalające sprostać wyzwaniom samodzielnego życia oraz postawy poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego przy jednoczesnej otwartości na kulturę Europy i świata.

SOSW dla Dzieci Słabowidzących nr 8 im. dr Zofii Galewskiej w Warszawie

Ośrodek dla uczniów słabowidzących założony w 1950 roku, dzięki inicjatywie okulistki, przyjaciółki dzieci – dr Zofii Galewskiej. Ośrodek kształci i wychowuje słabowidzące dzieci i młodzież z Warszawy i całej Polski. Wychowankowie pochodzący spoza Warszawy oraz potrzebujący tego z innych względów, mogą zamieszkać w internacie stanowiącym integralną część ośrodka. Uczniowie pracują w niewielkich, 6–10-osobowych zespołach. Zajęcia prowadzi kadra nauczycielska posiadająca specjalistyczne przygotowanie. W szkole podstawowej i gimnazjum istnieją klasy, w których mogą się kształcić uczniowie z niepełnosprawnością umysłową. Do dyspozycji uczniów jest bogato wyposażona biblioteka, posiadająca duży wybór książek z powiększonym drukiem, książek mówionych, książek brailowskich oraz filmów na płytach DVD. Wychowankowie objęci są stałą opieką lekarską. Mogą też korzystać z konsultacji lekarza okulisty. Prowadzone są zajęcia rozwijające umiejętność bezpiecznego poruszania się (orientacja przestrzenna) oraz umiejętność korzystania z osłabionego wzroku (terapia widzenia). W terapii stosuje się metodę Tomatisa oraz Integracji Sensorycznej. Uczniowie ośrodka objęci są opieką psychologa i pedagoga szkolnego, a także logopedy.

Towarzystwo Opieki nad Ociemniałymi w Laskach

Towarzystwo Opieki nad Ociemniałymi jest organizacją pożytku publicznego. Ma na celu otaczanie osób ociemniałych, niewidomych i słabowidzących wszechstronną opieką. Uczy, wychowuje, rehabilituje i pomaga odnaleźć się w świecie. Zapewnia także opiekę duchową i religijną. Główna siedziba Towarzystwa znajduje się w Laskach pod Warszawą. W Ośrodku Szkolno-Wychowawczym dla Dzieci Niewidomych w Laskach przygotowuje się do samodzielnego życia ponad 250 niewidomych i słabowidzących dzieci z terenu całej Polski. Wielu wychowanków zmagają się z dodatkowymi, ciężkimi schorzeniami. Praca z niewidomymi dziećmi i ich rodzicami zaczyna się w Laskach w Dziale Wczesnego Wspomagania Rozwoju Niewidomego Dziecka (dla dzieci z północnej Polski taki dział jest w Sobieszewie). Wychowankowie objęci są rehabilitacją wzroku (słabowidzący), nauką orientacji przestrzennej, rehabilitacją ruchową, hipoterapią, muzykoterapią. Ponadto w Laskach prowadzony jest dom dla dzieci głuchoniewidomych.

Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu

Polski publiczny uniwersytet z siedzibą w Poznaniu, czwarty najstarszy funkcjonujący uniwersytet w Polsce. Powstał w 1919 r., lecz jego historia sięga XVI w.

Uniwersytet Medyczny w Łodzi

Publiczna uczelnia medyczna, która rozpoczęła działalność 1 października 2002 r. Według webometrycznego rankingu uniwersytetów świata z 2013 opracowanego przez hiszpański instytut Consejo Superior de Investigaciones Científicas, uczelnia zajęła 7. miejsce w Polsce wśród uniwersytetów medycznych, a na świecie 2707 pośród wszystkich typów uczelni.

Zakład Aktywności Zawodowej w Końskich

Zakład aktywności zawodowej jest wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo jednostką tworzoną w celu zatrudnienia osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego stopnia niepełnosprawności i osób zaliczonych do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, u których stwierdzono autyzm, upośledzenie umysłowe lub chorobę psychiczną.

Wystawa technologiczna

1. Altix sp. z o.o. – sponsor platynowy
2. AutoID Polska S.A. – sponsor brązowy
3. Centrum Nauki Kopernik
4. Comde-Derenda GmbH – sponsor brązowy
5. Dolphin Computer Access Ltd – sponsor brązowy
6. InView Medical – sponsor brązowy
7. Matapo s.r.o. – sponsor brązowy
8. SEYKOpol
9. Steller technology GmbH & Co. KG – sponsor brązowy
10. Świat dotyku i dźwięku
11. ViewPlus Technologies, Inc. – sponsor brązowy
12. Vispero – sponsor platynowy
13. Optelec
14. Freedom Scientific
15. Ai Squared
16. MEDISON Wojciech Maj
17. Towarzystwo Opieki nad Ociemniałymi w Laskach
18. Tyflografika
19. Printing House

Informacje o wystawcach technologicznych

Ai Squared

Producent najpopularniejszego oprogramowania powiększającego ZoomText.

Altix sp. z o.o.

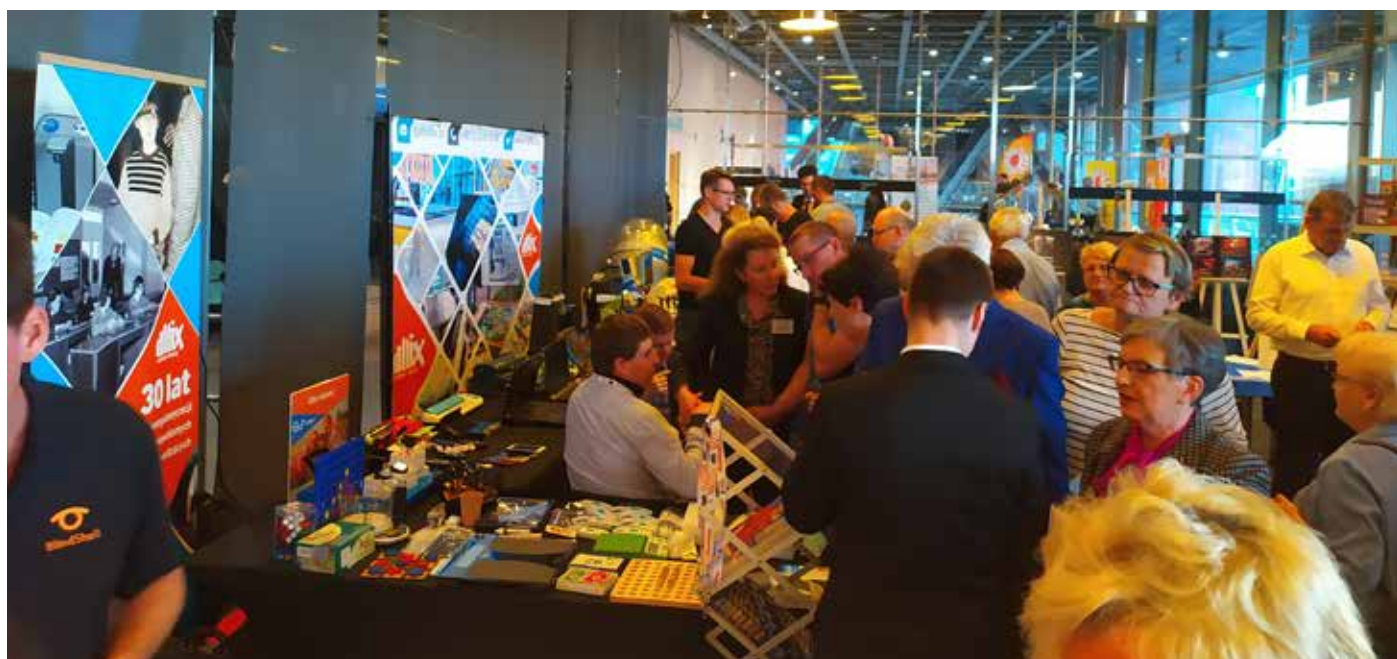
Firma ALTIX, założona z inicjatywy niewidomych informatyków, istnieje na rynku od 1989 roku. Jest największą firmą w Polsce zajmującą się dystrybucją elektronicznego sprzętu dla inwalidów wzroku.

W Polsce tworzyła podwaliny tyfloinformatyki, czyli informatyki dla niewidomych.

Od wielu lat kształtuje trendy na rynku, jest pionierem w wielu kwestiach związanych z tyfloinformatyką. Stworzyła pierwszy polski programowy syntezytor mowy, udźwiękowiała Bibliotekę Centralną Niewidomych i placówki edukacyjne.

Stara się nie tylko być liderem w biznesie, ale także Widzieć Więcej – na gruncie społecznym poruszać problematykę potrzeb osób niepełnosprawnych.

Naszym celem jest tworzenie takich rozwiązań, aby nasi klienci byli w pełni niezależni i osiągnęli sukcesy. Wiemy, że do realizowania marzeń potrzebne im są jedynie odpowiednie narzędzia. Rozumiemy ich potrzeby. W naszej ofercie znajduje się szeroka gama produktów dostosowanych do różnych grup odbiorców.

Centrum Nauki Kopernik

Centrum jest instytucją powołaną w 2005 roku i finansowaną przez Miasto Stołeczne Warszawa, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Ministerstwo Edukacji Narodowej. Zwiedzający mogą poznawać prawa nauki poprzez samodzielne przeprowadzanie doświadczeń na interaktywnych wystawach, a także uczestniczyć w warsztatach i pokazach naukowych.

Comde-Derenda GmbH

Comde-Derenda GmbH ma ponad dwadzieścia lat doświadczenia w wytwarzaniu pomocy dla osób niewidomych. Informacje od klientów, a także współpraca z organizacjami i ekspertami, takimi jak nauczyciele orientacji przestrzennej, odgrywają ważną rolę w procesie tworzenia naszych innowacyjnych produktów. Wytwarzane przez nas białe laski, a także końcówki do nich są wykonywane ręcznie w Niemczech i Szwajcarii. Comde-Derenda GmbH została założona w 1972 roku jako biuro inżynierskie w Berlinie. Przedmiotem działalności był wówczas rozwój i produkcja urządzeń do pomiaru jakości powietrza. W 1992 roku powstała natomiast firma COMDE GmbH, koncentrująca się głównie na technologii pomiaru gazu do zastosowań wysokonapięciowych. Obie firmy połączyły się w 2012 roku, tworząc Comde-Derenda GmbH.

Nasza firma mieści się w Stahnsdorfie, niedaleko Berlina. W trzech budynkach firmowych prowadzone są wszystkie trzy obszary naszej działalności: pomiary gęstości gazu, technologia pomiarów środowiskowych i wytwarzanie pomocy dla osób niewidomych.

Comde-Derenda GmbH posiada certyfikat ISO 9001:2015.

Freedom Scientific

Największy na świecie producent technologii wspomagających dla osób z wadami wzroku lub trudnościami w uczeniu się. Freedom Scientific to jedyna firma z pełną linią produktów dla osób z wadami wzroku. Wszystkie produkty są testowane i gwarantowane. Od ponad 20 lat pomaga ludziom w ponad 70 krajach osiągać ich cele zawodowe i osobiste.

InView Medical

InView Medical to firma, która od dekady wprowadza na rynek innowacyjne rozwiązania służące pacjentom z chorobami oczu. Specjalizuje się w nowoczesnych i zaawansowanych technologiach okulistycznych, nieustannie poszukując nowości.

W szerokiej ofercie InView Medical znajdują się zarówno urządzenia wspierające niewidomych i słabowidzących, sprzęt diagnostyczny, jak i preparaty służące ochronie wzroku.

Na szczególną uwagę zasługuje inteligentna kamera OrCam MyEye 2.0, urządzenie wzmacniające i modyfikujące widziany obraz Iris Vision, opaska z sonarem Sunu Band czy linia suplementów diety chroniących plamkę oka MacuShield.

InView Medical, +48 71 787 75 44, info@inviewmedical.pl

MEDISON Wojciech Maj

Dystrybutor sprzętu tyłoinformatycznego oraz organizator szkoleń dla osób z niepełnosprawnością wzroku.

Optelec

Misją Optelec jest poprawa jakości życia osób niedo- i niewidomych poprzez sięgnięcie po proste i skuteczne roz-

Naszym celem jest pomoc wszystkim osobom z wadami wzroku czy jest to ślepotą czy niedowidzenie, przy pomocy szeroko- w tym elektronicznego powiększania wideo, mowy i pomocy Nasze produkty zostały zaprojektowane tak, aby pomóc pro- i pełne życie.

Printing House

Wraz z powstaniem Printing House zrodziła się misja firmy. Jej główne założenie to zdobycie zaufania klienta, które w przyszłości zaowocuje jego satysfakcją oraz długoletnią współpracą. Dzisiaj, po wielu latach doświadczeń wiemy, że często niełatwe w realizacji projekty i zadania pozwoliły nam obiektywnie spojrzeć na profil firmy i wyeliminować nasze słabe strony.

Steller-technology GmbH & Co. KG

Móc znowu widzieć, to świetna zabawa! – oto motto naszej firmy – Steller-technology GmbH & Co. KG. Koncentruje się ona na innowacyjnych technologiach dla osób niedowidzących i niewidomych. Opracowujemy, produkujemy i dystrybuujemy urządzenia elektroniczne najnowszej generacji wspomagające widzenie.

Jeśli pomocnicze urządzenia optyczne, takie jak okulary lub szkła powiększające, nie są już wystarczające, zastosować należy elektroniczne urządzenia wspomagające widzenie, które mogą powiększyć obraz nawet do 100 razy. Nasza firma oferuje odpowiednie rozwiązania dla każdego rodzaju niepełnosprawności wzroku. W swojej ofercie mamy urządzenia przeznaczone do użytku prywatnego, rozwiązania dostosowane do potrzeb uczniów i studentów, a także urzą-

ządzenia umożliwiające kompleksowe wyposażenie stanowiska pracy.

Opracowaliśmy elastyczny i modułowy system, w którym wszystkie urządzenia są ze sobą kompatybilne (tzn. wymienne) i który dzięki swojej elastyczności kompensuje w jak największym stopniu wady wzroku użytkowników. Dzięki temu, że wciąż rozbudowujemy nasze produkty, możemy wychodzić naprzeciw stale rozwijającej się technologii zupełnie nowymi drogami. Opracowując nasze najnowsze rozwiązania stworzyliśmy „pomost” pomiędzy urządzeniami stacjonarnymi a mobilnymi. Posiadają one baterie, co umożliwia użytkownikom maksymalną niezależność i swobodę. Z naszej oferty korzystają zarówno małe dzieci, jak i seniorzy.

Jesteśmy dumni, że opracowaliśmy technologię, która umożliwia zdobycie wykształcenia dzieciom

ze szkół masowych czy integracyjnych. Nie muszą już one uczyć się w szkołach z internatem, często oddalonych od ich domów i mogą do nich wracać każdego dnia, po skończonych zajęciach. Nasza firma zajmuje się również kompleksowym dostosowywaniem stanowisk pracy do potrzeb osób niewidomych i słabowidzących.

Celem naszych działań jest rozszerzanie stworzonych przez nas technologii w kierunku mobilności i elastyczności.

Świat dotyku i dźwięku

Wystawa mająca przybliżyć uczestnikom możliwość poznawania świata za pomocą doświadczeń dotykowych i dźwiękowych, bez konieczności używania wzroku. Konstrukcja została pomyślana tak, by korzystać z wystawy mogły zarówno osoby z niepełnosprawnością wzroku, jak i osoby widzące.

Tyflografika

Graficzne odwzorowanie i przedstawienie określonej rzeczywistości przy zastosowaniu odpowiedniej skali i proporcji, w sposób dostępny dla człowieka za pomocą zmysłu dotyku. Odwzorowanie takie pozwala osobom niewidomym poznawać, rozumieć i odwzorowywać rzeczywistość.

Vispero

Nazwa Vispero to połączenie dwóch łacińskich wyrazów: visio – wizja i spero – nadzieja. W naszej firmie kierujemy się misją, którą jest dawanie nadziei, determinacji oraz niezależności poprzez nasze, uzupełniające się wzajemnie produkty. Vispero jest największym na świecie producentem technologii wspomagających dla osób niewidomych i słabowidzących. Choć oficjalnie firma powstała w roku 2016, to tworzące ją: Freedom Scientific, Enhanced Vision, Optelec i Paciallo Group, mają bogatą, liczącą 44 lata historię jako liderzy rynku technologii asystujących. Tworzymy i dostarczamy rozwiązania, które umożliwiają osobom niewidomym wydobyć ich prawdziwego potencjału. Dzięki naszym produktom mogą one zdobyć wykształcenie, otrzymać zatrudnienie, osiągać sukcesy zawodowe oraz samodzielnie funkcjonować w życiu codziennym. Z powodzeniem działamy w 90 krajach świata, a nasze produkty są przetłumaczone na ponad 24 języki. Ponieważ coraz powszechniej spotyka się osoby, które tracą wzrok, technologia asystująca odgrywa coraz większą rolę i wciąż rośnie zapotrzebowanie na urządzenia i oprogramowanie dla osób z niepełnosprawnością wzroku. Vispero świetnie radzi sobie z tymi wyzwaniami, dostarczając narzędzi niezbędnych do zaspokojenia potrzeb osób o słabym wzroku za pośrednictwem swojej, mocno rozbudowanej sieci dystrybucji.

Vispero oferuje najwyższej jakości lupy, powiększalniki, urządzenia do skanowania i czytania oraz łatwe w użytkowaniu oprogramowanie. Współpraca naszej firmy z kluczowymi organizacjami i grupami doradczymi sprawia, iż jesteśmy liderem na rynku produktów dla osób z dysfunkcjami wzroku.

Siedziba w Europie: Breslau 4, 2993 LT Barendrecht (Holandia); telefon: +31 886783444; adres e-mail: contact@vispero.com.

Siedziba w Stanach Zjednoczonych: 17757 US Highway 19 N Suite 560 Clearwater,

FL 33764; telefon: (800) 444-4443; adres e-mail: info@vispero.com.

Produkty zgłoszone do KONKURSU IDOL w kategorii PRODUKT ROKU

OmniReader®

Producent: Freedom Scientific (grupa Vispero)

OmniReader® to lekkie, przenośne rozwiązanie do skanowania i czytania dla niewidomych oraz słabowidzących. Wystarczy nacisnąć przycisk i OmniReader® przeczyta wydrukowany tekst na głos lub wyświetli powiększony tekst w kolorach o wysokim kontraście na wbudowanym ekranie. Korzystając z ekranu można błyskawicznie powiększyć obiekty, aby zobaczyć je wyraźniej. Dzięki lekkiej konstrukcji, wbudowanej ręczce oraz długiej żywotności baterii można go zabrać ze sobą i używać wszędzie – w domu, w biurze, a nawet w podróży.

Laska dziecięca

Producent: Comde-Derenda

To laska dla niewidomych dzieci – biała laska oznacza wolność i niezależność. Praktykowanie z nią pierwszych kroków sprawia, że dzieci się łatwiej do niej przyzwyczajają, co pozwala im zaspokoić wrodzone zapotrzebowanie na aktywność i samodzielne odkrywanie otoczenia. Zwłaszcza dla mniejszych dzieci pierwsza laska powinna być solidna, bardzo lekka i łatwa w użyciu. Używamy wysokiej jakości stopu aluminium do ich produkcji, co sprawia, że są zarówno szczególnie lekkie, jak i bardzo stabilne. Nasze laski są dostępne jako jednoczęściowe, o długości od 60 do 90 cm lub dwuczęściowe od 90 do 140 cm. Różne, jasne kolory górnej części i gumowej pętli na ręczce pozwalają na indywidualne zaprojektowanie. Dolna część pokryta jest srebrną, odbłaskową folią aby mieć pewność, że jest wyraźnie rozpoznawana w ruchu jako biała laska, co gwarantuje wysoki poziom bezpieczeństwa użytkownika. Uchwyt jest wykonany z buku poddanego obróbce, potraktowanego naturalnymi olejami żywicznymi, jest wolna od toksyn i zapewnia wygodny, miękki chwyt. Waga (w gramach) jednoczęściowej długiej laski dziecięcej wraz z końcówką jest mniej więcej równa jej długości (w centymetrach).

Compact 10 HD Speech

Producent: Optelec (grupa Vispero)

Dzięki dużemu 10-calowemu ekranowi, konfigurowalnym funkcjom, intuicyjnej obsłudze i pełnej funkcji text-to-speech, Compact 10 HD Speech oferuje wszystkie korzyści pulpitu powiększalnika, ale w znacznie mniejszej i przenośnej formie. Compact 10 HD Speech to idealne rozwiązanie do powiększania i czytania gazet, listów oraz czasopism. Jego unikalne wychylane ramię otwiera zupełnie nową gamę możliwości. Bez trudu rozpoznaje dokumenty i je czyta. Wygodny znacznik dokładnie wskazuje, gdzie należy umieścić dokument, który ma zostać rozpoznany i przeczytany. Wystarczy umieścić dokument, zrobić zdjęcie i odprężyć się, podczas gdy Compact 10 HD Speech przeczyta dla tekst. Z rozłożonym ramieniem można również łatwo obejrzeć zdjęcia, opakowania leków, okrągłe puszki, złożyć swój podpis i rozwiązywać krzyżówki. Compact 10 HD Speech ma duży ekran dotykowy 10" o wysokiej rozdzielczości. Dzięki temu czytanie staje się łatwiejsze.

Steller SL1

Producent: Steller Technology

Kontrolowana mikroprocesorowo lampa robocza LED SL1 została opracowana z myślą o specjalnych wymaganiach w słabo widocznych miejscach pracy: światło bez migotania z funkcją łagodnego startu, płynna kontrola temperatury barwowej bez utraty jasności, wyjątkowa redukcja olśnienia i dystrybucja światła. W przypadku oświetlenia pośredniego głowicę lampy można obracać o 360 stopni.

Specyfikacja:

Natężenie oświetlenia tryb normalny: 5550 luksów, tryb zasilania: 10050 luksów (mierzony z każdej odległości 30 cm), bezstopniowo regulowana temperatura barwowa 3000 do 6500 kelwinów, pełne spektrum bieli (ciepła biel, neutralna biel, światło dzienne białe, chłodna biel), bezstopniowa regulacja pokrętką kontroli działania i wyświetlanie statusu na urządzeniu. Produkt z oprogramowaniem Steller Light (system operacyjny: od WIN 7, wersja 32/64-bitowa) do kontroli temperatury kolorów i natężenia oświetlenia, a także do zapisywania własnych profili i obsługi skanowania (Steller Cooperator). Obrotowe ramię z trzema regulowanymi przegubami, obrotowa głowica lampy z automatycznym chłodzeniem, podstawa stołowa lub zacisk stołowy, pryzmatyczna osłona kabla zasilającego (dla zwiększenia wydajności LED, doskonałej kontroli olśnienia i dystrybucji światła).

OrCam MyEye 2.0

Producent: OrCam Technologies (Zgłaszający: Inview Medical)

Urządzenie MyEye firmy OrCam to absolutny przełom w segmencie pomocy dla osób niewidomych i słabowidzących. Dzięki innowacyjnej, opatentowanej technologii jest pierwszym i jedynym urządzeniem, które nie tylko czyta wskazany tekst, ale potrafi rozpoznawać produkty czy twarze napotkanych przez użytkownika osób. Dzięki tym funkcjonalnościom daje niezależność zarówno osobom niewidomym czy słabowidzącym, jak i pacjentom z zaburzeniami gnozy (np. z prozopagnozją).

OrCam MyEye 2.0 umożliwia natychmiastowe i dyskretne odczytywanie wszelkich tekstów drukowanych lub cyfrowych z dowolnej powierzchni – w tym gazet, książek, pieniędzy, ekranów komputerów czy smartfonów, menu restauracji, etykiet na produktach i znaków drogowych. Poza tym rozpoznaje osoby i produkty. OrCam MyEye 2.0 uczy się wraz z użytkownikiem.

Urządzenie jest nieduże i dyskretne. Instalowane jest na oprawce okularów, dzięki czemu kamera urządzenia „widzi” to samo, co jego użytkownik. Lekka, inteligentna kamera błyskawicznie odczytuje tekst z dowolnej powierzchni oraz rozpoznaje twarze, produkty i nominały banknotów w czasie rzeczywistym.

Najnowsza wersja urządzenia – OrCam MyEye 2.0 – działa w pełni autonomicznie, bez konieczności podłączenia do bazy czy sieci Internet (pracuje w trybie offline). Jednocześnie zarówno interfejs urządzenia, jak i jego bank pamięci może być łatwo aktualizowany z wykorzystaniem sieci Wi-Fi. Wszystko to sprawia, że korzystanie z OrCam MyEye 2.0 jest niezwykle komfortowe.

IDOL – FIRMA ROKU

1. Altix sp. z o.o.
2. Towarzystwo Opieki nad Ociemniałymi w Laskach
3. Fundacja Kołobajki

IDOL – PRODUKT ROKU

1. Mówiące szachy (Altix)
2. Laska dziecięca (Comde-Derenda GmbH)
3. OrCam MyEye 2.0 (InView Medical)

Część IV

Panele dyskusyjne i warsztaty

Rehabilitacja wzroku a specyfika potrzeb rehabilitacyjnych i edukacyjnych osób słabowidzących w różnym wieku

Dr hab. Marzena Dycht, prof. Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego

Pani profesor omówiła problematykę rehabilitacji widzenia w odniesieniu do osób słabowidzących, która w Polsce rozwija się bardzo wolno, a początki tej działalności przypadają na lata 80-te ubiegłego wieku. Prekursorami metod rehabilitacji widzenia dla osób słabowidzących są: Stany Zjednoczone, Szwecja, Holandia, Kanada czy Włochy.

Profesor zwróciła uwagę na błędne podejście do tzw. oszczędzania wzroku przez społeczeństwo oraz środowiska medyczne, gdzie uważa się, że osoby słabowidzące powinny oszczędzać wzrok. Ćwiczenia widzenia pozwalają na lepsze wykorzystanie resztek wzroku. Profesor Dycht zwróciła uwagę na działalność ośrodków rehabilitacji widzenia działających na terenie kraju na uczelniach kształcących tyflopedagogów i przy okręgach PZN, gdzie osoby niedowidzące mogą uzyskać pomoc w poprawnym przystosowaniu swego widzenia do lepszego funkcjonowania w życiu codziennym. Badania okulistyczne pokazują, że osoby poddane rehabilitacji widzenia nie mają problemów z pogorszeniem stanu wzroku. Przed przystąpieniem do ćwiczenia widzenia należy dokonać analizy od kiedy osoba rehabilitowana zaczęła tracić wzrok. Istotne jest czy stało się to przed 6 rokiem życia czy w późniejszym okresie, co ma wpływ na zapamiętywanie obrazów. Inaczej trzeba podchodzić do osób, które mają stabilny wzrok mimo jego wady, a inaczej do osób, u których wada z biegiem czasu będzie się pogłębiać.

Czy umiejętność czytania pisma Braille'a wpływa na dobrostan i jakość życia osób niewidomych?

Dr Małgorzata Paplińska, Akademia Pedagogiki Specjalnej

Pani profesor omówiła podejście naukowe do osób z niepełnosprawnością wzrokową oraz psychologiczne zagadnienia dotyczące wywołania u tych osób poczucia tzw. dobrostanu i szczęścia oraz jak ma się do tego pismo brajla. Początek wystąpienia to pokazanie ujęcia naukowego szczęścia od strony psychologii, biologii, filozofii, socjologii oraz antropologii. Prowadząca oparła swoje wystąpienie głównie na badaniach socjologicznych zagadnienia szczęścia.

Wymienionych zostało 6 punktów określających dobrostan: samoakceptacja, osobisty rozwój, cel życiowy, panowanie nad otoczeniem, niezależność, autonomia i pozytywne relacje z innymi. Dr Paplińska wspomniała „Cebulową definicję szczęścia”, której autorem jest prof. Janusz Czapiński, zewnętrzne warunki wpływające na poczucie szczęścia, uwarunkowania dotyczące poczucia szczęścia związane z zatrudnieniem w odniesieniu do osób niepełnosprawnych.

W badaniach kanadyjskich stwierdzono, że 70% osób niewidomych nie znających brajla nie pracuje. Z amerykańskich badań wynika, że spośród 30% zatrudnionych niewidomych 93% zna pismo brajla i posługuje się nim w pracy. Pada pytanie, czy znajomość brajla wpływa na jakość życia niewidomych? Odpowiedź wynikająca z badań jest twierdząca – tak! Ułatwia komunikację przez przyswojenie różnego rodzaju informacji, np. poprawności językowych czy ortografii. Badania w USA wskazują, że znajomość brajla motywuje niewidomych do uczenia się, zdobywania wiedzy i jest pomocna w pracy.

Niewidziane – przeczytane! Osoby niewidome w świecie tekstualnym

Dr Emilia Śmiechowska-Petrovskij (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego)

W swoim wystąpieniu Pani Profesor omówiła zagadnienia dotyczące czytelnictwa, takie jak: dostępność tekstów dla osób niewidomych i słabowidzących, efektywność czytelnicza, nowe technologie w czytelnictwie oraz oferta czytelnicza. Początek referatu to wskazanie na określenie w jakim świecie żyjemy. Doktor przedstawiła świat „okulocentryczny” i „tekstualny”. Pierwsze pojęcie odnosi się do osób widzących, które mogą oglądać rzeczywistość składającą się z obrazu i tekstu. Drugie natomiast ma odniesienie do wszystkich, w tym także niepełnosprawnych

wzrokowo. Są to: dostępność tekstów dla niewidomych i słabowidzących, efektywność czytelnicza, nowe technologie i oferta czytelnicza.

Czy smartfon zastąpi bibliotekarza? Biblioteka dla niewidomych w dobie cyfrowej

Mgr Monika Cieniewska (Zastępca Dyrektora Działu Zbiorów dla Niewidomych)

Pani dyrektor omówiła czytelnictwo osób niewidomych i słabowidzących, ze szczególnym uwzględnieniem książek audio oraz tekstowych, a także pozycji brajlowskich. Pani dyrektor zaprezentowała działalność wypożyczalni online twierdząc, że jest to pierwsza w Europie, a nawet na świecie placówka, gdzie niewidomi mogą wypożyczać książki w formacie audio i pobierać pozycje tekstowe skanowane przez innych użytkowników serwisu.

Komputery przyjazne również dla seniorów

Steve Bennet (Dolphin Computer Access Ltd., Wielka Brytania)

Pan Bennet podkreślił wagę współpracy firmy Dolphin z polską firmą Altix, która trwa nieprzerwanie od lat 90-tych. Zapowiedział i przedstawił program, który na rynek polski trafi w przyszłym roku. Jest to następca oprogramowania „Dolphin Guide”. Nowe rozwiązanie to m.in. sterowanie głosowe. Oprogramowanie dedykowane jest dla osób, którym sprawia trudność nauka obsługi komputera.

Udźwiękowiona nawigacja wewnątrz obiektów

Adam Jesionkiewicz (Infinity Beacons)

Omówił działalność firmy i przybliżył rozwiązania związane z wykorzystaniem „beaconów”. Beacons służą do ułatwienia orientacji osobom niewidomym w budynkach. Prowadzący przybliżył projekt dostosowania otoczenia w przestrzeni publicznej dla osób niewidomych i słabowidzących.

Metody i techniki w nauczaniu osób niewidomych podstaw programowania i algorytmiki

Inż. Marek Tankielun (Politechnika Wrocławska)

Przedstawiciel PWR przybliżył działania Politechniki Wrocławskiej dotyczące np. dostępności do nauki programowania. Mówił o sposobach wykorzystywanych do nauki języków programistycznych. Celem uczelni jest dostosowanie tych narzędzi do potrzeb niepełnosprawnych studentów.

Technologie druku wypukłej grafiki

Rebecka Boman (ViewPlus, Niemcy)

Pani Boman przedstawiła rodzaje wydruków brajlowskich i wykorzystywane do tego celu drukarki brajlowskie oraz oprogramowanie.

Działania na rzecz dostępności prowadzone przez Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju

Przemysław Herman, Zastępca Dyrektora Departamentu Europejskiego Funduszu Społecznego, Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju

Pan dyrektor omówił działania związane ze szkoleniem osób zajmujących się zawodowo projektowaniem, np. architektów. Przedstawione zostały działania ministerstwa wykonywane w tym zakresie obecnie i zaplanowane w przyszłości.

Fundusz Dostępności zajmuje się dofinansowaniem inwestycji, które poprawią dostępność architektoniczną budynków mieszkalnych, wielorodzinnych oraz budynków użyteczności publicznej. Po spełnieniu określonych warunków pomoc udzielana jest w formie preferencyjnej pożyczki z możliwością umorzenia nawet do 40% jej wartości. Głównym założeniem projektu Usługi indywidualnego transportu door-to-door, jest pomoc w transporcie osób o ograniczonej mobilności, a tym samym umożliwienie tym osobom aktywnego uczestniczenia w życiu społecznym i zawodowym. Ministerstwo ma w planach dostosowanie 70 szkół do potrzeb uczniów z niepełnosprawnością. Docelowo ma być 200 takich placówek. Już 50 uczelni korzysta z funduszu na przystosowanie budynków dla potrzeb niepełnosprawnych, a ma ich być więcej. W realizacji jest aplikacja dedykowana osobom głuchym. Za pomocą Aplikacji 112 użytkownik ma możliwość wykonywania zgłoszeń alarmowych z terenu całego kraju w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia. Działa już Program Staż, po odbyciu którego osoby z niepełnosprawnością powinny znaleźć zatrudnienie w jednostkach państwowej administracji. Kolejny punkt to asystent osobisty. Przeznaczono na ten cel 42 mln złotych. Dofinansowanie otrzymają szkolenia psów przewodników. Kolejne działania dotyczą dostosowania placówek służby zdrowia dla osób z niepełnosprawnością. Dyrektor wspomniał o dostępności cyfrowej w odniesieniu do stron internetowych i nie tylko. Organizowane są konkursy związane z działaniami przedsiębiorców na rzecz dostępności. Ostatni tematem było dostosowanie przepisów prawa w taki sposób, by uzyskać zmiany w dostępie osobom niepełnosprawnym do wspomnianych wyżej ułatwień.

Dlaczego Rada jest potrzebna

Osoby starsze i niepełnosprawne korzystając codziennie z przestrzeni publicznej muszą borykać się z wieloma ograniczeniami. Dostępność jest dla wielu osób warunkiem prowadzenia niezależnego życia, ale tak naprawdę może dotyczyć nas wszystkich. Istnieje grono osób – praktyków, ekspertów, naukowców, którzy zgłębiają tę tematykę w ramach swej codziennej aktywności. Są to osoby, które mogą wskazać optymalne kierunki zmian, a czasem nawet gotowe rozwiązania problemów, tak by możliwe było zminimalizowanie otaczających nas barier architektonicznych czy technologicznych. Często potrzebna

jest też dyskusja w gronie ekspertów na temat tego, które rozwiązania w danej chwili są najbardziej optymalne, pożądane, a które nie stanowią właściwej alternatywy. Dlatego Rada Dostępności to właśnie grupa ekspertów, reprezentujących różne środowiska, a także organy władzy publicznej, które mogą wprowadzić dostępność jako zasadę do różnych polityk publicznych.

Właśnie taka myśl towarzyszyła powołaniu do życia Rady Dostępności.

Najważniejsze zadania

- opiniowanie i doradztwo w procesie tworzenia aktów prawnych, w tym w szczególności Ustawy o dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami,
- przegląd obowiązujących przepisów prawa i rekomendowanie zmian wynikających z potrzeb w zakresie dostępności,
- wyrażanie opinii i zajmowanie stanowisk w zakresie potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz działań na rzecz poprawy świadomości społecznej w zakresie dostępności,
- przygotowywanie ekspertyz i analiz niezbędnych do realizacji działań zaplanowanych w Programie Dostępność Plus.

Najnowsze trendy w technologiach dostępowych

Tobias Winnes (Vispero, Niemcy)

Pan Tobias odnotował, że już 20 lat współpracuje z Fundacją Szansa dla Niewidomych i jest uczestnikiem wszystkich konferencji. Poinformował o zmianach w firmie, którą reprezentuje, zwracając uwagę na zmianę nazwy na Vispero, która składa się z dwóch członów: wizja i nadzieja. Opowiedział czym zajmuje się firma i przedstawił dwa nowe produkty. Pierwszy to powiększalnik Compact 10, lekki, bo ważący nieco powyżej 1 kg. Poza powiększaniem obrazu oferuje także rozpoznawanie tekstu i przekształcenie go do postaci elektronicznej OCR, który następnie jest odczytywany. Powiększalnik ten działa na systemie Android. Drugie prezentowane urządzenie

to komputer noszący nazwę ElBraille 5 wyposażony w monitor brajlowski Focus 40. Komputer ten działa z systemem Windows 10, a sterować można nim właśnie za pomocą wspomnianego monitora brajlowskiego.

Nowoczesna rehabilitacja niewidomych w Izraelu

Nati Bialistok-Cohen (Center for the Blind in Israel)

Dyrektor opowiedział o organizacji, którą reprezentuje, czym ona się zajmuje i jaki jest jej zakres działania w Izraelu. W kraju tym działało 80 organizacji zajmujących się problematyką niewidomych, które w pewnym momencie postanowiły się zjednoczyć, by ujednolicić swe działania. W ten właśnie sposób powstał jakby związek wszystkich podmiotów – Center for the Blind in Israel. Organizacje zrzeszone w tym związku działają na różnych polach, np. edukacja, sport, kultura. Nati opowiedział jak zaczęła się jego praca w tym związku.

Ukończył trzy fakultety: prawo, administrację oraz ekonomię. Do niewidomych zaliczał się już w wieku 15 lat. Pracował m.in. w Ministerstwie Telekomunikacji. Nati nie czuje się wykluczony jako niepełnosprawny. Obecnie prowadzi Center for the Blind in Israel będąc jej szefem.

Organizacja jest bardzo aktywna w Izraelu i według Natiego stara się dyskutować z władzami na różnym szczeblu, by uzyskać wsparcie dla niepełnosprawnych. Jako przykład podał działania na rzecz dostępności programów telewizyjnych w postaci audiodeskrypcji. Wcześniej nie było przepisów regulujących to zagadnienie. Organizacji udało się tego dokonać.

Jeżeli propozycje rozwiązań prawnych nie są wdrażane, Center for the Blind in Israel udaje się z nimi do Sądu Najwyższego Izraela. Obecnie są tam prowadzone dwa postępowania. Pierwsze dotyczy transportu publicznego, drugie działalności poczty.

Organizacja integruje środowisko niewidomych z osobami widzącymi organizując różne imprezy.

Słuchać i dotykać zamiast patrzeć

Adam Kalbarczyk (Altix sp. z o.o.)

Świat wizualny w dzisiejszych czasach bezsprzecznie dominiuje nad innymi formami postrzegania otaczającej nas rzeczywistości. Nie jest jednak jedynym, nie musi też być tym najciekawszym czy najbardziej wartościowym. Świat dotyku i dźwięku to całe spektrum rozmaitych możliwości, szczególnie w przypadku osób o ograniczonych możliwościach widzenia: słabowidzących i niewidomych. Dotykem można zbadać wiele, potrzeba do tego tylko trochę wprawy oraz coś, co można dotykać. Tutaj z pomocą przychodzi technologia. Dotykowe mogą być plany, mapy, tabliczki czy nakładki na poręcze. W sposób uwypuklony można przedstawić najprostsze formy geometryczne, ale też najbardziej skomplikowane formy wizualne, np. obrazy, rzeźby czy rozmaite obiekty muzealne. W zależności od zastosowanego materiału czy technologii wrażenia dotykowe mogą być różne: ciepła żywica, zimna i nieprzyjemna stal czy zupełnie inny w odczuciu plastik. Prawidłowo zrealizowane dźwiękowe informacje mogą dostarczać jeszcze więcej informacji niż ma to miejsce obecnie i z powodzeniem mogą towarzyszyć rozwiązaniom wizualnym i dotykowym. Informacja głosowa na peronach, przy wejściach do urzędu, odczytywanie umowy w banku przez specjalne urządzenie, dźwiękowe odczytywanie w telefonie komórkowym informacji z beaconów – to tylko niektóre z przykładów zastosowania udźwiękowienia otoczenia w praktyce.

Nowoczesne muzeum otwarte dla wszystkich

Marek Sobczak (Altix sp. z o.o.)

Nowoczesne muzeum otwarte dla wszystkich to muzeum, w którym wdrożono rozwiązania umożliwiające samodzielne i bezpieczne zwiedzanie przez osoby niepełnosprawne. Podczas wykładu omówiono dostosowania, dzięki którym muzeum jest dostosowane do potrzeb osób z dysfunkcją wzroku. Na szlakach komunikacyjnych należy zamontować oznaczenia poziome i kontrastowe oznaczenia krawędzi stopni. Budynek należy oznaczyć brajlowsko poprzez zastosowanie planów i terminali tyflograficznych oraz tabliczek, etykiet i nakładek na poręcze. Framugi drzwi i wind oraz przezroczyste przeszkody należy oznaczyć kontrastowymi pasami. Przestrzeń należy udźwiękować za pomocą beaconów, aplikacji YourWay lub SoundBoxów. Dodatkowo wystawę należy wyposażyć w audiodeskrypcję, reliefy i repliki, termoformy rekwizytów oraz w przewodnik w druku transparentnym.

Audyty dostępności: metodologia i praktyka

Henryk Rzepka (Altix sp. z o.o.)

Prelegent przybliżył zagadnienia związane z szeroko pojętą dostępnością, przypomniał o wejściu w życie ustawy traktującej o dostępności przestrzeni publicznej, cyfrowej w odniesieniu m.in. do Internetu. Omówił wymogi związane z przystosowaniem przestrzeni publicznej dla osób z dysfunkcją wzroku. Poinformował o stosowanych rozwiązaniach ułatwiających poruszanie się w postaci oznaczeń poziomych, np. różnego rodzaju ścieżki naprowadzające, pola uwagi, oznaczenia brajlowskie, sygnalizacje.

Wprowadzenie w problematykę orientacji przestrzennej i samodzielnego poruszania się osób niewidomych i słabowidzących

Jacek Kwapisz (Wykładowca UKSW)

Pan Kwapisz zaprezentował szereg przykładów działania, które miały na celu nauczenie poruszania się osoby niewidomej w przestrzeni publicznej i nastawienie urzędów miast do tego zagadnienia. Użył przykładu osoby niewidomej, która wybiera się w podróż do Anglii, a następnie do Australii po nauce orientacji przestrzennej.

Elektroniczne narzędzia wspomagające orientację przestrzenną i poruszanie się osób z niepełnosprawnością narządu wzroku – perspektywa użytkowników

Dr Emilia Śmiechowska-Petrovskij (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego)

Pani doktor przedstawiła naukowe podejście do problemu wykorzystywania pomocy technologicznych w orientacji przestrzennej niewidomych. Omawiane zagadnienia związane były z używaniem wspomaganie w przyswajaniu wiedzy o otoczeniu i ich wykorzystywaniu w praktyce.

„SeeShop” – aplikacja mobilna do robienia zakupów dla osób niewidomych

Alicja Zimoląg (Uniwersytet SWPS)

Prelegentka przedstawiła materiał dotyczący rozwiązania w postaci aplikacji mobilnej do zakupów w sieci handlowej, który jeszcze nie jest wdrożony do codziennego użytku. Aplikacja ta ma za zadanie informować o rozmieszczeniu towarów w sklepie, cenach aktualnie obowiązujących itp.

Sytuacja osób z niepełnosprawnościami w izolacji penitencjarnej

Dr hab. Anna Fidelus, prof. UKSW

Pani doktor omówiła podejście do osób z niepełnosprawnościami w systemie penitencjarnym w sposób naukowy. Prowadząca wskazała na szereg sytuacji, które należy rozwiązać, by osoby niepełnosprawne wzrokowo nie były wykorzystywane przez osoby pełnosprawne do działań przestępczych.

Wiedza i ustosunkowanie społeczne wobec dziecka z uszkodzeniem wzroku

Dr hab. Hanna Żuraw, prof. UPH w Siedlcach

Pani doktor omówiła działania rodziców wobec dziecka niepełnosprawnego wzrokowo ze zwróceniem uwagi na prawidłowe nauczanie czynności dnia codziennego – jak je prawidłowo prowadzić, czego wymagać, a w czym pomagać, by dało to jak najlepsze rezultaty.

Studenci z niepełnosprawnością na UKSW

Dr hab. Agnieszka Regulska, pełnomocnik ds. studentów z niepełnosprawnością (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego)

Pani doktor wróciła do okresu PRL i przytoczyła przykładowe problemy niepełnosprawnego studenta z niepełnosprawnością sprzężoną, gdzie oprócz wady wzroku jest także niepełnosprawność ruchowa. Następnie przedstawiła podobną sytuację w dzisiejszych czasach.

Prace nad baterią narzędzi psychologicznych do pomiaru całościowego funkcjonowania emocjonalnego i osobowości dzieci i młodzieży oraz dostosowanie ich do potrzeb osób niewidomych i słabowidzących

mgr Bartosz Jasiński, dr Emilia Śmiechowska-Petrovskij (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego)

Panel był podzielony na dwie części. W pierwszej mgr Bartosz Jasiński przedstawił prace nad badaniami w dwóch obszarach: emocjonalnym i osobowościowo-społecznym. Druga część panelu poświęcona była zastosowaniu dwóch strategii badawczych: wykorzystanie specjalnie zmodyfikowanych narzędzi badawczych do potrzeb badań w odniesieniu do niepełnosprawnych wzrokowo oraz modyfikacje warunków badania.

30 lat rozwoju firmy ALTIX od pierwszego polskiego syntezytora mowy do nawigacji w budynkach

Adam Kalbarczyk (Altix sp. z o.o.)

Firma ALTIX, założona z inicjatywy niewidomych informatyków, działa na rynku od 1989 roku i obecnie jest największą firmą w Polsce zajmującą się m.in. dystrybucją elektronicznego sprzętu dla niewidomych i słabowidzących, dostępnością architektoniczną, cyfrową i informacyjną, drukiem brajłowskim i produkcją najwyższej jakości rozwiązań ubrajlowienia i udźwiękowienia otoczenia. Przez 30 lat działalności firma Altix znacznie przyczyniła się do technologicznej rewolucji polskich niewidomych, m.in. tworząc pierwszy polski syntezytor mowy, udźwiękawiając Bibliotekę Centralną PZN, szkoląc tysiące klientów czy produkując najwyższej klasy innowacyjne rozwiązania tyflograficzne i dźwiękowe. Przez te wszystkie lata odbiorcy naszych produktów i usług byli i są potwierdzeniem tego, że hasło „Widzieć więcej” było i jest realizowane z wielkim powodzeniem.

Audiodeskrypcja wydarzeń

Mariusz Trzeciakiewicz (Fundacja Katarynka)

Prelegent omówił działania związane z przygotowaniem audiodeskrypcji filmów oraz wydarzeń sportowych. Opowiedział o tym, jak audiodeskrypcja wydarzeń ułatwia niewidomym rehabilitację oraz poprawne funkcjonowanie w społeczeństwie.

Dostęp do informacji graficznej – tyflografika w praktyce

Sławomir Seidler (Altix sp. z o.o.)

Referat wywołał ożywioną dyskusję, gdy prelegent opowiadał o dostępności tyflografiki w miejscach publicznych oraz placówkach kultury, oświaty i użytku publicznego. Swoją wypowiedź urozmaicił licznymi eksponatami przykładowych tyflografik, które znaleźć można w różnych miejscach w całym kraju i na świecie.

Prelekcja niewidomego malarza Johna Bramblitta (USA)

Został wyświetlony film, który prezentował pracę niewidomego malarza. Pokazana była technika tworzenia obrazów i pokonanie problemów, aby to było w ogóle możliwe. Nauka z filmu to walka o spełnianie swych marzeń, co Johnowi się udało, choć nie bez problemów. Potrzebne umiejętności zdobył ciężką pracą. W pokonywaniu przeszkód pomagali mu najbliżsi.

Na wystawie Fundacja zaprezentowała obrazy malarza. Zwiedzający wystawę potwierdzali, że malarstwo tego niewidomego artysty zadziwia precyzją i urokiem.

Dźwiękowy obraz malowany przez niewidomych

prof. Tomasz Wendland i dr hab. Julia Kurek (Akademia Sztuki w Szczecinie)

Pokazano film, w którym dźwięk został wykorzystany do poznawania rzeczywistości oraz barw występujących w otoczeniu. Opisano, jak można próbować określić barwy za pomocą dźwięku. Był to materiał poglądowy, który nie jest jeszcze rozpropagowany w środowisku niewidomych. Materiał pochodził ze szkoły w Laskach.

Zwiedzamy świat. Doświadczenia z oglądu dotykowego modeli i makiet architektonicznych

dr Maciej Kłopotowski (Politechnika Białostocka)

Referat był poświęcony różnego rodzaju makietom występujących w przestrzeni publicznej, a przygotowywanych dla potrzeb poznawczych osób niewidomych.

Politechnika Wrocławska jako uczelnia techniczna przyjazna studentom z dysfunkcją wzroku

Inż. Marek Tankielun (Politechnika Wrocławska)

Prelegent opowiedział o działaniach uczelni w dostępie do studiów, przygotowania przestrzeni uczelni do potrzeb poruszania się po jej terenie oraz platformie internetowej dającej możliwość uzyskiwania wiedzy w zakresie studiów.

Tylko smutek jest piękny

Krzysztof Karpiński – prawnik (sędzia Sądu Apelacyjnego w Warszawie), dziennikarz muzyczny, znawca historii jazzu, autor książki „Był jazz: krzyk jazz-bandu w międzywojennej Polsce”

Wystąpienie wywołało najwięcej poruszenia. Nasz gość, Krzysztof Karpiński, autor książki „Tylko smutek jest piękny” o Mieczysławie Koszu, wybitnym muzyku, opowiadał o swojej znajomości ze zmarłym tragicznie muzykiem oraz przedstawił historię powstania książki i swego zainteresowania kontrowersyjnym tematem jego śmierci. Wystąpienie to stanowiło wstęp do dyskusji z beneficjentami na temat samego muzyka oraz niedawno powstałego na podstawie tej właśnie książki filmu „Ikar. Legenda Mietka Kosza”.

30 lat dostępności ALTIX

Janusz Mirowski

To nie przypadek, że w roku, w którym ALTIX obchodzi 30 lat istnienia w Polsce uchwalono chyba najważniejszą dla naszego środowiska Ustawę o Dostępności.

Jako zespół wierzymy, że to właśnie nasze działania doprowadziły do tego ważnego wydarzenia, tak jak wcześniej doprowadziły do innych zmian korzystnych dla środowiska niepełnosprawnych w Polsce. Największym motorem tych zmian i rozwoju naszej spółki jest oczywiście założyciel firmy Marek Kalbarczyk, który aktywnie działa na rzecz promocji dostępności w Polsce od samego początku, a jako zrehabilitowany niewidomy jest najlepszym przykładem realizacji idei, której przyświeca firma.

ALTIX od kilku lat jest pionierem w dziedzinie TYFLOGRAFIKI. Tworzymy specjalne dotykowe plany i mapy, ścieżki naprowadzające oraz beacons i znaczniki YOURWAY, dzięki którym niewidomy może bezpiecznie i skutecznie poruszać się przestrzeniach takich jak urzędy, muzea, dworce i inne miejsca publiczne.

Co przyniesie rok 2020?

Altix planuje hucznie go rozpocząć przedstawiając nowe produkty. Będą to innowacyjne mówiące szachy, mówiący globus oraz nowa wersja systemu YOURWAY. Nie zapomnimy także o nowościach w naszej ofercie tyflograficznej. Nasze produkty uzyskują coraz większe uznanie na zachodzie, mamy nadzieję kontynuować ten kierunek.

Szachy wyglądają jak standardowe, sportowe szachy o rozmiarze planszy 520 mm i polu o boku 50 mm. Białe bierki odróżniają się od czarnych nie tylko kolorem. Wewnątrz szachownicy wbudowano mikrokomputer z głośnikiem, który mówi po polsku i po angielsku. (Na specjalne zamówienie są dostępne inne języki). Czarne pola są wyższe od białych o cztery milimetry, a na każdym z nich znajduje się czujnik, który wykrywa jaką bierka tam stoi oraz magnesik pilnujący ustawienia bierek. W okolicy pola E1 znajduje się przycisk zatwierdzania ruchu dla białych, a przy D8 dla czarnych. Przy prawej krawędzi

planszy znajdują się przyciski nawigacyjne: w górę, w dół, w lewo i w prawo oraz przycisk OK. Umożliwiają poruszanie się po menu oprogramowania i zmianę ustawienia na planszy.

Firma Altix wyprodukowała innowacyjny mówiący Globus, który jest niezastąpioną pomocą dydaktyczną w nauce geografii. Globus rozwiązuje problem, który związany jest z ograniczeniami brajlowskich, tyflograficznych map, na których można umieścić bardzo ograniczoną liczbę informacji. Dzięki udźwiękowieniu globus staje się nowoczesnym podręcznikiem do geografii. Pod uwypukleniami znajdują się czujniki, do których zbliżenie palców uruchamia syntezę mowy, dzięki czemu słyszymy informację o wskazywanych obiektach.

Współpraca z Fundacją

Altix istnieje dla środowiska i dla swoich klientów. Marek Kalbarczyk obiecał, że gdy tylko firma zacznie przynosić zyski, to się nimi podzieli. Właśnie tak w 1992 roku powstała Fundacja Szansa dla Niewidomych, która pomaga setkom swoich beneficjentów. ALTIX jest jej dumnym sponsorem od 28 lat i co roku przekazuje dużą część swojego zysku, aby Fundacja mogła istnieć i pomagać. Oby tak dalej.

PROGRAM KONFERENCJI

Dzień 1 – poniedziałek 21.10.2019 r.

Centrum Nauki Kopernik (ul. Wybrzeże Kościuszkowskie 20)

14:00 Otwarcie Konferencji i sesję merytoryczną prowadzili: Anna Michnicka (Fundacja Szansa dla Niewidomych), Jacek Kwapisz (UKSW)

- Powitanie gości:
 - o Marek Kalbarczyk – Honorowy Prezes Fundacji Szansa dla Niewidomych
 - o Ks. prof. dr hab. Stanisław Dziekoński – JM Rektor UKSW
 - o Donata Kończyk – Pełnomocnik Prezydenta m.st. Warszawy ds. dostępności
- Odczytanie listów skierowanych do uczestników
- Wystąpienia gości specjalnych
- Wręczenie statuetek i dyplomów zwycięzcom Konkursu IDOL Fundacji Szansa dla Niewidomych

15:00 Sesja merytoryczna

1. 20 lat Konferencji REHA – Marek Kalbarczyk (Honorowy Prezes Fundacji Szansa dla Niewidomych)
2. Godność człowieka w kontekście trudnych sytuacji życiowych – ks. prof. dr hab. Stanisław Dziekoński (Rektor UKSW)
3. Edukacja z prawdziwego zdarzenia – szkoły i uczelnie dobrze przygotowane do kształcenia niewidomych i słabowidzących, zarówno w edukacji włączającej, jak i szkolnictwie specjalistycznym – Prof. dr hab. Marzenna Zaorska
4. Wsparcie dla innowacji w dziedzinie niwelowania skutków niepełnosprawności wzroku – Nati Bialistok-Cohen (Center for the Blind in Israel)
5. Miasto i otoczenie dostępne dla niepełnosprawnych obywateli – Tomasz Krzyżański (Prezes Fundacji Challenge Europe)

16:40 – 19:00 Wystawy towarzyszące Konferencji

- a. Wystawa nowoczesnych technologii
- b. Wystawa poświęcona działalności instytucji i organizacji OPP
- c. Wystawa „Świat dotyku i dźwięku”

17:30 Poczęstunek

18:30 Koncert „Jesteśmy razem” – Formacja Tango Para Todos, z udziałem Anny Kwiecień

Dzień 2 – wtorek 22.10.2019 r.

Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego (Wóycickiego 1/3, bud. 21)

09:00 – 13:00 Panele dyskusyjne i wykłady

Sala A: Współczesna medycyna w służbie odzyskiwania widzenia (prowadził: ks. dr hab. Jan Niewęłowski, prof. UKSW)

- Człowiek wobec cierpienia – Ks. dr hab. Jan Niewęłowski prof. UKSW (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego)
- AMD – zwyrodnienie plamki związane z wiekiem jako przyczyna znacznego pogorszenia widzenia- plaga XXI wieku – dr n. med. Agnieszka Kamińska (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego)
- Wybrane choroby cywilizacyjne oka i sposoby ich leczenia – dr n. med. Agnieszka Kamińska (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego)
- Najczęściej występujące nowotwory narządu wzroku jako przyczyna ślepoty i inwalidztwa wzrokowego – Dr n. med. Justyna Kiliszek (Szpital Bródnowski, Oddział Okulistyki)
- Mózgowe uszkodzenia widzenia u dzieci i ich konsekwencje funkcjonalne – Dr hab. Małgorzata Walkiewicz-Krutak (Akademia Pedagogiki Specjalnej)
- Interdyscyplinarne konteksty rodzicielstwa osób z niepełnosprawnością wzroku – Dr Magdalena Wałachowska (Akademia Pedagogiki Specjalnej)
- Medycyna regeneracyjna w okulistyce – co wiemy dziś? – Dr hab. Anna Sarnowska (Instytut Medycyny Doświadczalnej i Klinicznej im. M. Mossakowskiego Polskiej Akademii Nauk)

Sala B: Wychowanie, kształcenie oraz rehabilitacja osób niewidomych i słabowidzących (prowadzili: prof. dr hab. Jadwiga Kuczyńska-Kwapisz, ks. dr hab. Stanisław Chrobak, prof. UKSW)

- Wychowanie społeczne Kardynała Stefana Wyszyńskiego i jego związki z osobami niewidomymi – Ks. dr hab. Stanisław Chrobak, prof. UKSW (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego)
- Poglądy Matki Elżbiety Róży Czackiej na sprawy osób niewidomych i wymagania stawiane wychowawcom i nauczycielom a obecne oczekiwania – Prof. dr hab. Jadwiga Kuczyńska-Kwapisz (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego)
- Rehabilitacja wzroku a specyfika potrzeb rehabilitacyjnych i edukacyjnych osób słabowidzących w różnym wieku – Dr hab. Marzena Dycht, prof. UKSW (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego)
- Czy umiejętność czytania pisma Braille’a wpływa na dobrostan i jakość życia osób niewidomych? – Dr Małgorzata Paplińska (Akademia Pedagogiki Specjalnej)

- Niewidziane – przeczytane! Osoby niewidome w świecie tekstualnym – Dr Emilia Śmiechowska-Petrovskij (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego)
- Czy smartfon zastąpi bibliotekarza? Biblioteka dla niewidomych w dobie cyfrowej – Mgr Monika Cieniewska (Zastępca Dyrektora Działu Zbiorów dla Niewidomych Głównej Biblioteki Pracy i Zabezpieczenia Społecznego)
- Wsparcie uczniów z dysfunkcją wzroku w szkołach ogólnodostępnych na przykładzie działalności Poradni CEDUNIS – Dr Joanna Witczak-Nowotna (Poradnia CEDUNIS i Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci Słabowidzących nr 8 w Warszawie)
- Rehabilitacja dorosłych osób niewidomych – Dr Marlena Kilian (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego)

Sala C: Wsparcie dla innowacji w dziedzinie niwelowania skutków niepełnosprawności wzroku (prowadziła: Izabela Bańska, Fundacja Szansa dla Niewidomych)

- Działania na rzecz dostępności prowadzone przez Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju – Przemysław Herman, Zastępca Dyrektora Departamentu Europejskiego Funduszu Społecznego, Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju
- Najnowsze trendy w technologiach dostępowych – Tobias Winnes (Vispero, Niemcy)
- Nowoczesna rehabilitacja niewidomych w Izraelu – Nati Bialistok-Cohen (Center for the Blind in Israel)
- Słuchać i dotykać zamiast patrzeć – Adam Kalbarczyk (Altix sp. z o.o.)
- Audyty dostępności: metodologia i praktyka – Henryk Rzepka (Altix sp. z o.o.)
- Nowoczesne muzeum otwarte dla wszystkich – Marek Sobczak (Altix sp. z o.o.)
- „Mistrz Braille’a” – narzędzie do edukacji osób niewidomych: prezentacja projektu – SKN Inżynierii Biomedycznej BioMed-Spec, Wydział Mechaniczny Politechniki Łódzkiej

Sala D: Współczesne wymogi dotyczące instytucji i organizacji społecznych (prowadziła: Anna Michnicka)

- Misja International Mobility Conference – dr Nurit Neustadt-Noy (Consultation and Rehabilitation Services for Blind and Visually Impaired Persons, Izrael)
- Idea bycia razem – prace Zespołu Parlamentarnego ds. Osób z Niepełnosprawnościami Narządu Wzroku – Małgorzata Wypych (Poseł RP)
- Samorząd na rzecz osób niepełnosprawnych – Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej
- Europejski model włączania społecznego – Tomasz Krzyżański (Fundacja Challenge Europe)
- Sytuacja organizacji społecznych w Polsce – Sylwester Peryt (Fundacja Szansa dla Niewidomych)

11:00 Poczęstunek

11:00 – 15:00 Wystawy towarzyszące Konferencji

- a. Wystawa poświęcona działalności instytucji i organizacji OPP
- b. Wystawa „Świat dotyku i dźwięku”

Centrum Nauki Kopernik

12:00 – 19:00 Wystawy towarzyszące Konferencji

- a. Wystawa nowoczesnych technologii
- b. Wystawa „Świat dotyku i dźwięku”

15:00 – 17:00 Panele technologiczne

Sala A:

- 30 lecie Altix! – Adam Kalbarczyk (Altix sp. z o.o.), Marek Kalbarczyk (twórca firmy Altix i Fundacji Szansa dla Niewidomych)
- Mówiący globus i mówiące szachy – Janusz Mirowski (Altix sp. z o.o.)
- Widzieć muzyką – wspomnienie Janusza Skowrona – Marek Kalbarczyk (Honorowy Prezes Fundacji Szansa dla Niewidomych)
- Mobilne technologie a monitory brajlowskie – Jan Bloem (Vispero, Holandia)
- Mówiące okulary OrCam MyEye2 – Irie Meltzer (OrCam, Izrael)

Sala B:

- Komputery przyjazne również dla seniorów – Steve Bennet (Dolphin Computer Access ltd., Wielka Brytania)
- Udźwiękowiona nawigacja wewnątrz obiektów – Adam Jesionkiewicz (Infinity Beacons)
- Metody i techniki w nauczaniu osób niewidomych podstaw programowania i algorytmiki – Marek Tankielun (Politechnika Wrocławska)
- Technologie druku wypukłej grafiki – Rebecka Boman (ViewPlus, Niemcy)

Dzień 3 – środa 23.10.2019 r.

09:00 Msza święta w intencji niewidomych, słabowidzących i ich bliskich (Michał Dąbrowski organy, Jolanta Kaufman śpiew, Małgorzata Nachalska skrzypce)

10:00 Manifestacja i apel niewidomych, słabowidzących i ich bliskich ph.: „My nie widzimy nic, a Wy – czy widzicie nas?” – Plac przed Pałacem Prezydenckim, ul. Krakowskie Przedmieście 48/50

11:00 – 13:00 Panele i warsztaty – Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego (bud. 21)

Sala A: Orientacja przestrzenna z wykorzystaniem technologii IT (prowadził: Jacek Kwapisz Wykładowca UKSW, Członek Rady Patronackiej Fundacji Szansa dla Niewidomych)

- Wprowadzenie w problematykę orientacji przestrzennej i samodzielnego poruszania się osób niewidomych i słabowidzących – Jacek Kwapisz (Wykładowca UKSW, Członek Rady Patronackiej Fundacji Szansa dla Niewidomych)
- Elektroniczne narzędzia wspomagające orientację przestrzenną i poruszanie się osób z niepełnosprawnością narządu wzroku – perspektywa użytkowników – Dr Emilia Śmiechowska-Petrovskij (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego)
- Audyty dostępności: metodologia i praktyka – Henryk Rzepka (Altix sp. z o.o.)
- „SeeShop” – aplikacja mobilna do robienia zakupów dla osób niewidomych – Alicja Zimoląg (Uniwersytet SWPS)

Sala B: Osoby z niepełnosprawnością w przestrzeni społecznej (prowadziła: dr hab. Marzena Dycht, prof. UKSW)

- Sytuacja osób z niepełnosprawnościami w izolacji penitencjarnej – dr hab. Anna Fidelus, prof. UKSW
- Wiedza i ustosunkowanie społeczne wobec dziecka z uszkodzeniem wzroku – dr hab. Hanna Żuraw, prof. UPH w Siedlcach
- Studenci z niepełnosprawnością na UKSW – Dr hab. Agnieszka Regulska, pełnomocnik ds. studentów z niepełnosprawnością (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego)
- DOBRY POCZĄTEK, czyli warunki prawidłowej organizacji wczesnego wspomagania rozwoju małego dziecka z niepełnosprawnością wzroku – Agnieszka Wdówik (Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci Niewidomych im. Róży Czackiej w Laskach)
- Prace nad baterią narzędzi psychologicznych do pomiaru całościowego funkcjonowania emocjonalnego i osobowości dzieci i młodzieży oraz dostosowanie ich do potrzeb osób niewidomych i słabowidzących – mgr Bartosz Jasiński, dr Emilia Śmiechowska-Petrovskij (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego)

Sala C: Dostęp do informacji – komputery, smartfony, Internet, media (prowadziła: Paulina Piziorska, Fundacja Szansa dla Niewidomych)

- 30 lat rozwoju firmy ALTIX od pierwszego polskiego syntezatora mowy do nawigacji w budynkach – Adam Kalbarczyk (Altix sp. z o.o.)
- Audiodeskrypcja wydarzeń – Mariusz Trzeciakiewicz (Fundacja Katarynka)

- Nowoczesna telewizja publiczna – Daria Złoto-Borowska (TVP)
- Dostęp do informacji graficznej – tyflografika w praktyce – Sławomir Seidler (Altix sp. z o.o.)

Sala D: Dostępność obiektów użyteczności publicznej, transportu, turystyki, kultury i sztuki (prowadziły: Izabela Bańska, Monika Zaręba, Fundacja Szansa dla Niewidomych)

- Prelekcja niewidomego malarza Johna Bramblitta (USA)
- Dźwiękowy obraz malowany przez niewidomych – prof. Tomasz Wendland i dr. hab. Julia Kurek (Akademia Sztuki w Szczecinie)
- Zwiedzamy Świat. Doświadczenia z oglądu dotykowego modeli i makiet architektonicznych – dr Maciej Kłopotowski (Politechnika Białostocka)
- Politechnika Wrocławska – jako uczelnia techniczna przyjazna studentom z dysfunkcją wzroku – Marek Tankielun (Politechnika Wrocławska)

13:00 Poczęstunek

11:00 – 16:00 Wystawy towarzyszące Konferencji

- Wystawa „Świat dotyku i dźwięku”
- Wystawa nowoczesnych technologii

14:50 Ogłoszenie wyników konkursu IDOL w kategorii firma i produkt Roku

15:00 Koncert pod hasłem „20 lat Świata Otwartego dla Niewidomych” – Krzesimir Dębski, Anna Jurkaszewicz, Monika Janik, Patryk Matwiejczuk i przyjaciele

- Konkursy kulturalne i intelektualne
- Pokazy bezwzrokowych dyscyplin sportowych:

- ping-pong
- tyflograficzny miejski chińczyk
- szachy, warcaby, reversi
- speedcubing
- ubrajlowane karty do gry: brydż, kierki, remibrydż
- ubrajlowane sudoku oraz kółko i krzyżyk

c. Poczęstunek – nasi beneficjenci w roli kucharzy i kelnerów

17:00 Piknik integracyjny (Kampus UKSW przy ul. Wójcickiego)

Spis treści

Idea Wielkiego Spotkania	5
O Fundacji i naszej misji	7
Zorganizowanie wydarzenia	8
Spotkanie Wschód-Zachód	9
Wizyta Fredrica Schroedera, prezydenta Światowej Unii Niewidomych (World Blind Union WBU)	11
Msza św. w intencji niewidomych, słabowidzących i ich bliskich	12
Manifestacja pod hasłem: „My nie widzimy nic, a Wy – czy widzicie nas?”	12
Uroczystości otwarcia Konferencji i sesja merytoryczna	13
Referaty merytoryczne	15
Godność człowieka w kontekście trudnych sytuacji życiowych	16
Edukacja z prawdziwego zdarzenia – szkoły ogólnodostępne „dobrze” przygotowane na kształcenie niewidomych i słabowidzących (możliwa perspektywa przyszłości)	19
Wsparcie dla technologicznych i metodologicznych innowacji w dziedzinie niwelowania skutków niepełnosprawności wzroku w Izraelu	22
Miasto i otoczenie dostępne dla niepełnosprawnych obywateli	22
Wydarzenia towarzyszące	23
Koncert Krzesimira Dębskiego i Anny Jurkiewicz	24
Nasi IDOLE	25
Wyniki konkursu	26
IDOL ŚRODOWISKA – trzy pierwsze miejsca w poszczególnych kategoriach	26
MEDIA	27
URZĄD OTWARTY DLA NIEWIDOMYCH	28
UCZELNIA	28
PLACÓWKA OŚWIATOWA	29
PLACÓWKA KULTURY	30
FIRMA/INSTYTUCJA	30
IDOLE SPECJALNI	31
Reprezentacje krajów obecnych na spotkaniu	32

Wystawa OPP	32
Informacje o wystawcach OPP	33
Wystawa technologiczna	37
Informacje o wystawcach technologicznych	38
Produkty zgłoszone do KONKURSU IDOL w kategorii PRODUKT ROKU	43
IDOL – FIRMA ROKU	45
IDOL – PRODUKT ROKU	45
PROGRAM KONFERENCJI	57
Dzień 1 – poniedziałek 21.10.2019 r.	57
Dzień 2 – wtorek 22.10.2019 r.	58
Dzień 3 – środa 23.10.2019 r.	61